Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 36 (6154).
21 ФЕВРАЛЬ
СЕШАНБА
1978 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

«САЛЮТ-6»—«СОЮЗ-27» ПРОГРАММАГА МУВОФИҚ ИШЛАМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 19 февраль. (ТАСС). Юрий Романенко билан Георгий Гречконинг «Салют-6»—«Союз-27» орбитал илмий-тадқиқот комплекс бортидаги иши давом этмоқда.

Кеча «қотишма» установкасидаги иккинчи эксперимент ниҳоясига етказилди. Вазнсизлик шароитида тадқиқ қилинаётган моддалар: алюминий ва вольфрам, галлий ва молибден буғларининг бирикмалари, шунингдек ним ўтказгич материал бирикмаси олинди. Олинган шу материаллар солиб қўйилган ампулалар қаттиқ ва суюқ металларнинг вазнсизлик шароитларида ўзаро таъсири хусусиятларини ўрганиш учун ерга олиб тушилади. Бу эса пайвандлаш, кавшарлаш ва амалий аҳамиятга молик бўлган янги композицион материаллар яратиш жараёнларини тушуниш учун муҳимдир.

Юрий Романенко билан Георгий Гречконинг бугунги иш куни белгиланган тартибга мувофиқ ўтмоқда. Космонавтлар учишни бошқариш Марказидаги мутахассислар билан бирагликда техникавий ҳужжатлар устида ишламоқдалар ва илмий аппаратларни бўлғуси илмий тадқиқотлар ва экспериментларни ўтказиш учун тайёрлашни давом эттирмоқдалар.

Экипажнинг докладлари ва телеметрик ахборот маълумотларига кўра «Салют-6» — «Союз-27» орбитал комплексининг борт системалари нормал ишламоқда.

Юрий Романенко билан Георгий Гречко соғ-саломат бўлиб, ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВГА «ҒАЛАБА» ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа Кенгашининг Раиси, Совет Иттифоқи Маршали Л. И. БРЕЖНЕВни «Ғалаба» ордени билан мукофотлаш тўғрисида

Совет халқи ва унинг Қуролли Кучларининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасига катта ҳисса қўшганлиги, мамлакат мудофаа қудратини мустаҳкамлашдаги буюк хизматлари учун, совет давлатининг мамлакатни тинч шароитларда ривожлантиришни пухта равишда таъминлаб берган тинчлик ташқи сиёсатини ишлаб чиққанлиги ва изчиллик билан амалга ошириб келаётганлиги учун КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа кенгашининг Раиси, Совет Иттифоқи маршали Леонид Ильич **Брежнев «Ғалаба»** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиуми раисининг биринчи ўринбосари В. КУЗНЕЦОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1978 йил, 20 февраль.

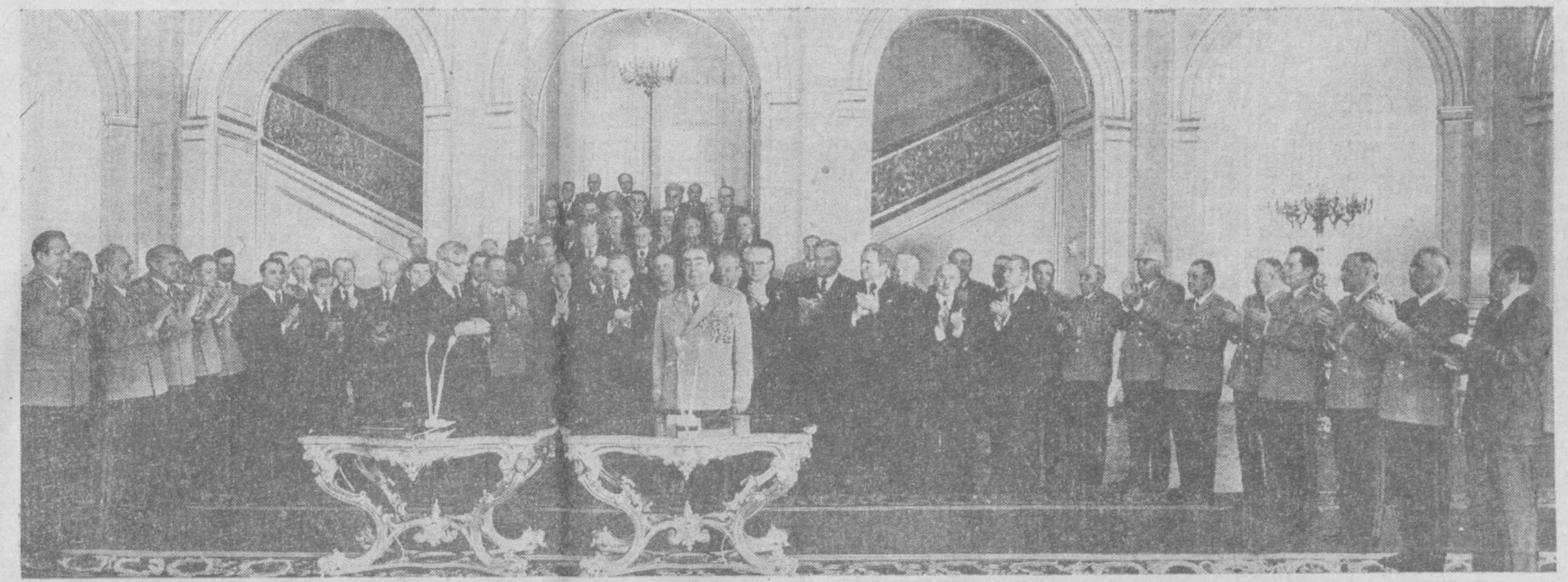

СУРАТДА: мукофот топшириш пайти.

М. Скурихин фотоси. (**«ПРАВДА»**).

20 февраль куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа кенгашининг Раиси, Совет Иттифоқи Маршали Л. И. Брежневга тантанали вазиятда «Ғалаба» орденини топшириш маросими бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежнев совет халқи ва унинг Қуролли Кучларининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасига катта ҳисса қўшганлиги, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашдаги буюк хизматлари учун, совет давлатининг мамлакатни тинч шароитларда ривожлантиришни пухта равишда таъминлаб берган тинчлик ташқи сиёсатини ишлаб чиққанлиги ва изчиллик билан амалга ошириб келаётганлиги учун шу олий ҳарбий орден билан тақдирланди.

Мукофот топшириш вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари В. И. Долгих, М. В. Зимянин, Я. П. Рябов, К. В. Русаков, шунингдек СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети раисларининг ўринбосарлари, СССР Мудофаа министрлиги коллегиясининг аъзолари, таниқли ҳарбий бошлиқлар, уруш ветеранлари, КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Советининг масъул ходимлари ҳозир бўлдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневга «Ғалаба» орденини топшириш вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов нутқ сўзлади.

М. А. СУСЛОВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Мен СССР Олий Совети Президиумининг топшириғини бажариб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа кенгашининг Раиси, Совет Иттифоқи Маршали, ўртоғимиз ва дўстимиз Леонид Ильич Брежневга олий ҳарбий мукофот — «Ғалаба» орденини топширишдек шарафли вазифани адо этишга мушарраф бўлдим.

Азиз Леонид Ильич!

Сизнинг совет халқи ва унинг Қуролли Кучларининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасига қўшган катта ҳиссангиз, мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашдаги, шунингдек совет давлатининг мамлакатни тинч шароитларда ривожлантиришни пухта равишда таъминлаб берган ташқи сиёсатини ишлаб чиқиш ва изчиллик билан амалга оширишдаги буюк хизматларингиз шу юксак мукофот билан тақдирланмоқда.

Леонид Ильич, Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг олтмиш йиллиги арафасида Сизнинг олий ҳарбий орден билан мукофотланишингиз ғоят рамзий ва қонуниятли бир ҳолдир. Кўп йиллардан бери Сизнинг таржимаи ҳолингиз Қуролли Кучларнинг шонли тарихи билан узвий боғланиб келмоқда. Сиз жанговар армия сиёсий ходими сифатида Қуролли Кучларнинг сафларида Улуғ Ватан урушининг машаққатли бошланишидан то пировард ғалабасигача бўлган унинг барча оловли сўқмоқларини фронт йўллари бўйлаб босиб ўтдингиз. Сиз тилларда достон бўлган Кичик ердаги қонли олишувларда, Украина ва Кавказ учун, Руминия, Венгрия, Польша, Чехословакияни озод қилиш учун бўлган жангларда қатнашдингиз.

Сиз ҳамиша олдинги сафда, жангчилар орасида бўлиб, букилмас матонат ва жасорат намунасини кўрсатиб, уларни совет ватани шон-шуҳрати йўлидаги қаҳрамонона ишларга руҳлантирдингиз.

Леонид Ильич, курашиб қўлга киритилган ғалабанинг нақадар қимматбаҳо эканлигини, тинчликнинг халқимиз ва ер юзидаги барча халқлар учун буюк қадр-қимматини Сиз яхши биласиз. Халқаро майдонда Совет Иттифоқи қардош социализм мамлакатлари ва бошқа тинчликсевар кучлар билан биргаликда ер куррасида мустаҳкам тинчлик бўлиши учун олиб бораётган шиддатли, муросасиз курашида Сизнинг овозингиз, уруш аланталаридан ўтган инсоннинг овози алоҳида куч билан ва жўшқин янграмоқда.

Шу билан бирга, Леонид Ильич, Сиз КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва Мудофаа кенгашининг Раиси сифатида социалистик ватанимизнинг пухта ҳимояси тўғрисида, тинчлик ва мамлакат хавфсизлиги посбонлигида турган совет Қуролли Кучларини мустаҳкамлаш тўғрисида ҳамиша чинакам ленинча ғамхўрлик қилиб келдингиз ва ҳозир ҳам ғамхўрлик қилаяпсиз.

Совет кишиларининг бутун бир авлоди уруш даҳшатлари нима эканлигини билмай ўсиб етишганлиги ҳам партия билан халқнинг буюк ғалабасидир. Азиз Леонид Ильич, бу ғалабага Сиз буюк ҳисса қўшдингиз!

Шу тантанали дамларда биз, Сизнинг ишдаги ўртоқларингиз зўр қувонч ва ифтихор туйғуларига тўлиб турибмиз. Азиз Леонид Ильич, биз Сизни юксак мукофот билан сидқидилдан самимий табриклаймиз. Чин кўнгилдан Сизга сиҳат-саломатлик, Коммунистик партия ва совет давлатининг бахт-саодати йўлидаги, коммунизм тантанаси йўлидаги ғоят қийин, самарали ва тинимсиз фаолиятингизда битмас-туганмас ижодий куч-ғайрат, янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз!

* * *

Ўртоқ М. А. Суслов ҳозир бўлган кишиларнинг узоқ давом этган гулдурос қарсаклари остида олий ҳарбий мукофот — «Ғалаба» орденини ўртоқ Л. И. Брежневга топширди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев жавоб нутқи сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Дўстлар!

Менинг ҳозирги ҳис-туйғуларимни яхши тушуниб турибсизлар. Бутун урушни энг бошидан то охиригача бошидан кечирган, сўнгра эса урушдан кейинги йилларда Қуролли Кучларимизнинг ҳаёти билан доимо боғлиқ бўлган мендек киши учун «Ғалаба» ордени — ғоят тўлқинлантирувчи, жуда фахрли мукофотдир. Бунинг учун мен партиямиздан, унинг Марказий Комитетидан, СССР Олий Совети Президиумидан астойдил миннатдорман.

Шу мукофотни қабул қилар эканман, аввало жанговар дўстларимни, солдатлар, матрослар, офицерлар, генералларни ўйлаяпман. Бутун урушда ҳамнафас бўлган, биргаликда ғалаба кунигача етиб борган ҳамма кишилар кўз олдимдан бирин-кетин ўтмоқда.

Ғалаба халқимизнинг улуғвор зафари бўлди. 1945 йил 9 май куни кекса-ю ёш — бутун мамлакат аҳли шодликка тўлиб-тошди. Шунда партиямиз, Совет ҳукумати дарҳол тамом бўлган урушни якунлаши лозим бўлган мустаҳкам тинчлик ўрнатиш вазифасини кун тартибига қўйди.

Бироқ, бениҳоя қимматга тушган ғалабани мустаҳкамлаш учун кўпдан-кўп куч-ғайрат сарфлашга тўғри келди. Урушдан кейинги чегараларнинг даҳлсизлигини бутун Европа, шунингдек Қўшма Штатлар ва Канада эътироф қилмоғи учун ўттиз йил вақт керак бўлди. Ана шунинг ўзи, аслида, ғалаба якунларининг мустаҳкамланиши эди.

Солдатларимиз, совет кишиларимиз, Ватанни ҳимоя қилаётганларида, фашизмга қарши жанг қилаётганларида тинчлик тўғрисида ўйлар эдилар. Биз келгусида уруш ёнғинлари чиқмаслиги учун жанг қилдик. Биз оналарнинг фарзанд доғида зор-зор йиғламасликлари учун жанг қилдик. Биз ўз халқимизнинг ва бошқа мамлакатлар халқларининг озодлигини ҳимоя қилиш учун, уларнинг яшаш, тинч меҳнат қилиш, бахтли бўлиш ҳуқуқини ҳимоя қилиш учун жанг қилдик.

Партиямиз, халқимиз тинчлик ишига содиқ бўлиб келдилар, ҳозир ҳам содиқдирлар ва абадий содиқ бўлиб келдилар, ҳозир ҳам содиқдирлар ва абадий содиқ бўлиб қоладилар. Биз учун тинчликни ҳимоя қилиш социализмни ҳимоя қилиш демакдир, бутун инсониятнинг порлоқ келажагини ҳимоя қилиш демакдир.

Бу ўринда тинчлик соҳасидаги куч-ғайратларимизнинг битта алоҳида ва жуда муҳим жиҳати тўғрисида — Совет мамлакатининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ҳақида гапириб ўтмоқчиман.

Ўртоқлар, мен бу ғоят олий мукофотни совет армиямизнинг, Октябрь алангасида туғилган Қизил Армиямизнинг 60 йиллиги кунларида олаётганлигим билан фахрланаман. Мамлакатимизнинг мудофааси лозим даражадаги юксакликда бўлиши учун партия ҳамма чораларни кўрмоқда.

Аммо биз ўз Қуролли Кучларимизни мустаҳкамлар эканмиз, ўз хавфсизлигимиз ва социалистик дўстларимиз хавфсизлигининг реал эҳтиёжларидан асло ортиқча иш қилаётганимиз йўқ. Биз ҳеч кимга таҳдид қилаётганимиз йўқ, ҳеч кимга ўз хоҳиш-иродамизни мажбуран қабул қилдираётганимиз йўқ.

Агар кескинликни юмшатиш давом эттирилса, агар бошқа давлатлар қуролсизланишга тайёр бўлса, биз ҳам қараб турмаймиз. Биз бу проблемани ҳал этишнинг энг таг-заминли йўлларини — то ялпи ва тўла қуролсизланишгача олиб борадиган йўлларини сабот ва қатъият билан, йил сайин тобора активроқ қидираяпмиз.

Азиз ўртоқлар! Дўстлар! Бу мукофотни қабул қилар эканман, сизларни ва сизлар орқали барча коммунистларни, барча совет кишиларини ишонтириб айтаманки, бутун онгли умрим давомида бўлганидек Улуғ Ленин ғоялари, коммунизм ғоялари бундан буён ҳам мен учун йўлчи юлдуз бўлиб қолаверади. Партиямизнинг ҳар бир аъзоси каби мен учун ҳам халқ бахт-саодатидан, Ватан бахт-саодатидан юқорироқ нарса йўқ.

* * *

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи давомли қизғин қарсаклар билан кутиб олинди.

Коммунистик партия ва совет давлатининг раҳбарлари, таниқли ҳарбий бошлиқлар, Улуғ Ватан урушининг ветеранлари ўртоқ Л. И. Брежневни олий ҳарбий мукофот билан сидқидилдан муборакбод қилдилар, улар Леонид Ильич Брежневга сиҳат-саломатлик, совет халқининг бахт-саодати йўлида, тинчлик йўлида ва коммунизм порлоқ идеаллари тантанаси йўлида самарали ишлашини тиладилар.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНЛАРИ— ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИЛҒОРЛАРИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ҲАМДА ИККИНЧИ «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ОЛТИН МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган алоҳида жуда катта муваффақиятлари, 1977 йилда пахта ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва уларни давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан белгиланган план ва социалистик мажбуриятларни бажаришда кўрсатган шавкатли меҳнатлари учун қуйидагилар **Ленин** ордени ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари иккинчи **«Ўроқ ва Болға» олтин медали билан** мукофотлансин:

Охунова Турсуной — Тошкент область, Чиноз районидаги Киров номли колхоз бригадири.

Носиров Ҳамроқул — Жиззах область, Жиззах районидаги «Москва» колхозининг раиси.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Т. Охунова, Ҳ. Носировнинг меҳнат жасоратларини нишонлаш юзасидан қаҳрамонларнинг юртида уларнинг бронза бюстлари ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1978 йил, 20 февраль.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Тошкент область партия комитети Коммунистик район қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг 1978 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари ва раҳбарларига Коммунистик райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятларини кенг муҳокама этилишини таъминлаш ва шу асосда 1978 йил, умуман беш йиллик план ва топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдиришга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилди.

«Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари редакциялари, область радиоси ва телевидениеси Бош редакцияларига область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг 1978 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш бўйича олган социалистик мажбуриятларининг қандай бажарилаётганликларини мунтазам ёритиб бориш топширилди.

(Район қишлоқ меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятлари газетанинг иккинчи бетида босилди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган жуда катта муваффақиятлари, 1977 йилда пахта ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва уларни давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан белгиланган план ва социалистик мажбуриятларни бажаришдаги шавкатли меҳнатлари учун қуйидагиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони** берилиб, **Ленин** ордени ҳамда **Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин:

Абдуллаев Исломжон — Жиззах область, Дўстлик районидаги А. Саркисов номли совхоз бригадири.

Абдураҳимов Муртоза — Қашқадарё область, Яккабоғ районидаги «Ленинизм» колхозининг механизатори.

Асадов Ҳикмат — Самарқанд область, Самарқанд районидаги Энгельс номли колхоз раиси.

Бойингитов Ортиқбой — Фарғона область, Риштон районидаги Навоий номли совхоз бригадири.

Ғазатов Таласбой — Тошкент область, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг бригадири.

Имомбердиев Зафар — Наманган область, Задарё районидаги «Гигант» колхозининг бригадири.

Исақулов Мирзамидин — Сирдарё область, Гулистон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг бригадири.

Кенжаев Эргашбой — Наманган область, Тўрақўрғон районидаги Киров номли колхоз бригадири.

Қурбонов Бердибой — Қорақалпоғистон АССР, Ленинобод районидаги «Тошкент» совхозининг директори.

Қодиров Ниёз — Сирдарё область, Ворошилов районидаги Максим Горький номли колхоз бригадири.

Мавлонов Машарип — Хоразм область, Хива районидаги «Партия ХХII съезди» колхозининг бригадири.

Мамадиев Жавмир — Сурхондарё область, Гагарин районидаги «Искра» совхозининг бригадири.

Нуриллаев Шоди — Бухоро область суғориш системалари бошқармасига қарашли Харҳур гидроузелининг бошлиғи.

Сариев Туржон — Қорақалпоғистон АССР, Шуманай районидаги «Шуманай совхоз-техникумининг бригадири.

Соҳибов Ўктамбой — Андижон область, Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозининг бригадири.

Сулаймонов Худоёр — Бухоро область, Қизилтепа районидаги «Москва» колхозининг бригадири.

Турсунов Шоннёз — Самарқанд область, Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхоз бригадири.

Хўжаназаров Абдуғаффор — Сурхондарё область, Қумқўрғон районидаги «Қизил октябрь» колхозининг бригадири.

Холиқов Собиржон — Фарғона область, Киров районидаги Киров номли совхоз бригадири.

Ёқубов Искандар — Андижон область, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг бригадири.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1978 йил, 20 февраль.

Тўқувчининг муваффақияти

Опа-сингил тўқувчи Виноградовалар мукофотининг лауреати Вера Солдатова Тошкент тўқимачилик комбинатининг пешқадам ишчиси. Кўп йиллик меҳнат тажрибасига эга бўлган бу аёл айни кунларда нормадаги 24 ўрнига 64 та станокка хизмат кўрсатмоқда.

Юқори зичликда ишлаётган Вера Ивановна ўтган ҳафта юксак меҳнат муваффақиятини қўлга киритди: шахсий беш йиллик топшириғини шараф билан бажарди, Вера Ивановна ўнинчи беш йиллик бошидан буён 1 миллион 600 минг метр газлама тўқиди. Шуни ҳам айтиш керакки, ҳозирги кунларда комбинатда 1112 киши шундай тиғиз график асосида ишлаяпти.

В. И. Солдатова ўнинчи беш йилликда 12 йиллик шахсий топшириқни бажариш мажбуриятини олди.

Ш. АЛИМОВ.

УЛКАН ҒАЛЛА ХИРМОНИ УЧУН

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ДОН ЕТИШТИРИШ ЮЗАСИДАН 1978—1980 ЙИЛЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ТАДБИРЛАР

Қашқадарё областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, дон етиштиришни янада кўпайтириш тадбирларини кўрмоқдалар. 1977 йилда лалмикор ерлардан бошоқли экинлар учун жуда ноқулай шароит бўлишига қарамай донли экинлардан дуруст ҳосил олинди. 1977 йилда колхоз ва совхозларда 187,5 минг тонна ялпи дон ҳосили олиниб, ундан 101,4 минг тонна ёки планда белгиланганидан 20,4 минг тонна кўп дон давлатга сотилди.

12,3 минг гектар ернинг ҳар гектаридан 72,7 центнер маккажўхори дони олган область маккажўхорикорлари айниқса яхши натижаларга эришдилар. Шаҳрисабз ва Қарши районларининг хўжаликларида ҳосилдорлик 92—93 центнерга етди.

Бироқ, эришилган муваффақиятларга қарамай, область хўжаликларида дон етиштириш даражаси ҳамон мавжуд имкониятларга мувофиқ келмайди.

Шу сабабли Қашқадарё область партия комитети, область ижроия комитети, қишлоқ хўжалиги мутахассислари билан биргаликда областда дон етиштиришни янада кўпайтириб, 1978 йилда колхоз ва совхозлардаги ялпи ҳосилни 475 минг тоннага, 1979 йилда 511 минг тоннага ва 1980 йилда 530 минг тоннага етказиш тадбирларини ишлаб чиқдилар.

1978 йилда донли экинлар майдони 298,5 минг гектарга, шу жумладан суғориладиган ерларда 55,5 минг гектарга, 1979 йилда 311 минг гектарга, шу жумладан суғориладиган ерларда 63 минг гектарга ва 1980 йилда 315,5 минг гектарга, шу жумладан суғориладиган ерларда 67,5 минг гектарга етказилади. Шу билан бирга бошоқли экинлар майдонини анча кенгайтириш кўзда тутилади.

Дон учун маккажўхори экиладиган майдонлар 1978 йилда 15 минг гектарга, 1979 ва 1980 йилларда 16 минг гектарга етказилади. Дон учун кузги арпани бошқа экинлар билан қўшиб экиш кенг миқёсда ривожлантирилади. 1979 йилда 23,3 минг гектар ва 1980 йилда 27,7 минг гектар ерга ана шундай усулда экин экилади.

Дон етиштиришни кўпайтириш режаларини экинзорларни кенгайтириш ҳисобига ҳам, шунингдек ҳосилдорликни ошириш ҳисобига ҳам бажариш лозим. Область колхоз ва совхозларида дон экинлари ҳосилдорлиги 1978—1980 йилларда гектар бошига ўрта ҳисобда 16—17 центнерни, суғориладиган ерларда эса 50 центнерни, маккажўхори ҳосилдорлиги эса 80—85 центнерни ташкил қилади.

Дон етиштиришни кўпайтиришга лалмикор зонанинг ғаллакор хўжаликлари салмоқли ҳисса қўшишлари керак. Лалми ерларда дон етиштиришни муттасил кўпайтириш ишида деҳқончилик маданиятини оширишга асосий эътибор берилади.

Ҳозирги вақтда область хўжаликлари дон-шудгор ва дон-шудгор чопиқли экинлар экиб, бир қисми бедапояга айлантириладиган беш ва олти далали алмашлаб экишни жорий этмоқдалар. Қора шудгор ва банд шудгор ерлар алмашлаб экишга асос қилиб олинади, бундай ерлар майдони 1978 йилда 40 минг гектарга, 1979 йилда 45 минг гектарга, 1980 йилда 55 минг гектарга етказилади.

Лалми ерларнинг қаттиқ иқлим шароитларида бошоқли экинларни энг яхши муддатларда етиштиришга оид агротехника ишларининг ўтказилиши биринчи даражали аҳамиятга эга бўлади. Шу сабабли ерлар бошоқли экинлар ҳосили йиғиштириб олинишидан биланоқ қисқа муддатларда — 15—20 кун ичида 20—22 сантиметр чуқурликда ҳайдалади, тупроқнинг яхшилаб ишланиши ва экишнинг сифатли бўлиши таъминланиши учун қозиқсимон текислагичлардан албатта фойдаланилади.

Кузги дон экинларини экишни агротехника жиҳатидан энг мақбул муддатларда ўтказиб, кузакда совуқ тушишига қадар уларнинг униб чиқишини ҳамда экинларнинг яхши қишлашини таъминлаш мўлжалланмоқда. Тоғли зонадаги лалми ерларда экин экиш учун сентябрь—октябрнинг биринчи ўн кунлиги, тоғ этакларидаги ерларда октябрь ва текислик-тепалик зонада октябрнинг иккинчи ярми энг яхши муддат ҳисобланади.

Лалми ерларга уруғни кузда ташлаганда бошоқли экинлардан анча юқори ҳосил олиниши назарда тутилиб, 1978 йил ҳосили учун 244,5 минг гектар ерга кузги дон экилади.

Экиш учун районлаштирилган навларнинг юксак экиш кондициясидаги уруғликдан ҳар гектар ерга 110—120 килограмм миқдорида фойдаланилади. 1978 йил ҳосили учун экиб қўйилган кузги экинларнинг ҳамма уруғлиги кондицион уруғлардир, уларнинг 27 проценти эса I—II класс экиш стандартига мансуб уруғлар эди.

Лалми ерлардаги буғдойзор ва арпазорларда ўғит ва гербицидлардан фойдаланиш ҳажмини кенгайтириш ва самарадорлигини оширишга катта эътибор берилмоқда. Чунончи, уруғ ташлашдан аввал ишланадиган ҳар гектар ерга 40 килограмм азот ва фосфор, эрта баҳорда эса кузги экинларни озуқлантириш учун яна 30 килограмм азот солинади.

Эрта кўклам фаслида ҳар йили 220—230 минг гектар ерга минерал ўғит солинадиган бўлади.

Бегона ўтларни қийратиш ва тупроқдаги намни сақлаб қолиш мақсадида кузги экинзорларнинг ҳаммасида ғалла ялпи шохлай бошлаган даврда ғаллазорларни бороналаш белгилаб қўйилди. Бегона ўтлар жуда кўпайиб кетган участкаларда 2,4 Д типидаги гербицидлардан: 1978 йилда 41 минг гектар ерда, 1979 йилда 46 минг гектар ерда, 1980 йилда 50 минг гектар ерда фойдаланилади.

Лалми ғаллазорларни суғориш учун сел ва қор сувларидан имкон борича кўпроқ фойдаланиш тадбирларини амалга ошириш мўлжалланмоқда.

Областдаги суғориладиган ерларга донли экинлар экиш дон етиштиришнинг кўпайтиришнинг асосий манбаларидан биридир, бундай ерларда бошоқли экинлардан гектар бошига камида 40 центнер ҳосилдорликка эришиш учун ҳамма имкониятлар бор.

Суғориладиган ерларда янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига ҳам, шунингдек аралаштириб экиладиган экинлар ва оралиқ экинлар экишини кўпайтириш ҳисобига ҳам ғаллазорларни кенгайтиришга алоҳида эътибор берилади.

Колхоз ва совхозлар 1978 йил ҳосили учун суғориладиган ерлардаги бошоқли экинзорларни 40 минг гектаргача кенгайтирдилар. Суғориладиган ерларда кузги экинлар энг яхши муддатларда — сентябрда ва октябрнинг биринчи ярмида кузги нав уруғлик билан экиб олинди.

Келгусида ҳам бошоқли экинларни эрта шудгор қилиб қўйилган суғориладиган ерларга гектар бошига 10—15 тонна органик ўғит, шунингдек таъсир қилувчи модда ҳисобида 50—60 килограмм фосфор ва 35—40 килограмм калий билан барвақт дорилаб қўйилган майдонларга кузда экиш мўлжалланмоқда. Эрта баҳорда ерлар гектар бошига 60—80 килограмм азот билан қўшимча ўғитланади. Биологик жиҳатидан кузги нав ҳисобланган серҳосил Безостая-1, Аврора буғдойи, Деа арпаси уруғлари гектар бошига 160—180 килограмм нормада сепилади.

Экинлар аралаштириб экиладиган ғаллазорларда умумий кузги муддатлардан ташқари Фарғона водийси хўжаликларининг кузда бошоқли экинлар экиб қўйиш соҳасидаги тажрибасидан янада кенг фойдаланиш белгиланди. Бу эса донли экинларнинг эрта пишиб етилиши ва ўриб олинишини ҳамда беданинг яхши ривожланишини таъминлайди.

Уруғни қийғос ва тўлатўкис ундириб олиш, шунингдек мўл дон ҳосили тўплаш мақсадида бошоқли экинларнинг жамики майдонлари кузги муддатларда камида бир марта ва эрта баҳор фаслида 2—3 марта яхшилаб суғорилади.

Аввалги йилларда бўлгани каби дон учун маккажўхори етиштириш янада ривож топади. Мўлжалланган мўл дон ҳосилини олиш мақсадида маккажўхори яхшилаб ҳайдалган ерларга қисқа муддатларда, 15 мартгача нуқул ВИР—338 ТВ дурагай уруғлигидан фойдаланиб экилади.

Маккажўхори уруғи уяга аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан қатор ораларини 70—90 сантиметр қилиб, ҳар гектар ерга 25—30 килограмм миқдорида экилади, бу эса ҳар гектар ерда 55—60 минг маккажўхори тупи бўлишини таъминлайди.

Маккажўхори донидан мўл ҳосил етиштиришда ўғит солишга ва экинларни парваришлашга асосий эътибор берилади. Органик, фосфор ва калийли ўғитларни ҳайдаш пайтида, азотли ўғитларни эса уруғ ташлаётган пайтда ва икки марта озиқлантириш тариқасида солиш планлаштирилмоқда. Умумий дозалар гектар бошига 15—20 тонна чириган гўнг, 160—200 килограмм азот, 100—120 килограмм фосфор ва таъсир қиладиган моддаси 40—50 килограмм келадиган калийдан иборат бўлади.

Шу билан бирга экинларни парвариш қилиш соҳасидаги ишларнинг сифатини анча ошириш ва ўз вақтида ўтказиш, майсаларни албатта бороналаш, қатор ораларини ишлаш, чилпиш, суғориш белгиланди.

Дон учун маккажўхори етиштириш ихтисослаштирилган комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик бригадаларида ташкил этилади, бу йил шундай бригадалар 230 тага етказилади.

Уруғчилик яхши йўлга қўйилмаса, донли экинлар етиштиришни кўпайтириш ва унинг самарадорлигини оширишни таъминлаб бўлмайди. Шу сабабли барча ғаллакор колхоз ва совхозларда ҳар йили ўзи етиштирган уруғликнинг зарур миқдорини — 1979 йилда 35,8 минг тонна, 1980 йил ҳосилидан 36 минг тонна буғдой ва арпа уруғлигини ғамлаб олиш мақсадида уруғлик учун участкалар ажратиш тартибига қаттиқ риоя қилинишини таъминланади. Областда буғдой, арпа ва маккажўхорининг навли уруғликларини етиштирадиган ва тайёрлайдиган 4 та ихтисослаштирилган уруғчилик совхози ташкил этилади.

Бошоқли дон экинлари ва маккажўхори ҳосилини муваффақиятли ва ўз вақтида йиғиштириб олиш учун дон комбайнлари ва дон тозалаш машиналар ремонтини 15 мартгача, маккажўхори комбайнлари ремонтини 1 июнгача тугаллаб, тахт қилиб қўйиш белгиланди. Бошоқли экинлар ҳосилини 12—15 иш кунида, дон учун экилган маккажўхори ҳосилини 8—10 кун ичида йиғиштириб олиш планлаштирилмоқда, бунинг учун Ставрополь ўлкасидаги Ипатово районининг тажрибаси асосида ўриш-ташиш отрядларидан кенг фойдаланилади.

Ҳосил ўрими даврида ўрим агрегатларининг ишини икки сменада ташкил этиш учун 1110 комбайнчи тайёрланади ва 2200 комбайнчи қайта тайёрланади. Хўжаликлар, бўлимлар ва бригадалар раҳбарларининг ўқиши ташкил этилди ва ўтказилмоқда.

Область колхоз ва совхозлари белгиланган марраларга эришишда мусобақа ташкил этишга ғоят муҳим аҳамият бериб, ерни тайёрлаш, экиш, экинларни парвариш қилиш, ҳосилни қисқа муддатларда сира нобуд қилмай йиғиштириб олиш ишларини ўз вақтида ва сифатли ўтказиш учун бригадалар, звенолар ўртасидаги социалистик мусобақани янада кенг авж олдирадилар.

Қашқадарё области колхоз ва совхозларида дон етиштиришни кўпайтириш юзасидан 1978—1980 йилларга мўлжалланган тадбирларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган.

КОММУНИСТИК РАЙОНИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1978 ЙИЛДА ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ДАВЛАТГА СОТИШНИ КЎПАЙТИРИШ ЮЗАСИДАН ОЛГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Коммунистик райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошира бориб, юбилей йилини, СССР янги Конституцияси қабул қилинишини катта муваффақиятлар билан нишонладилар. Давлатга каноп пояси, маккажўхори, шоли, сабзавот, картошка, қовун-тарвуз, сут, жун, пилла сотиш бўйича социалистик мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилди. Пахта, мева, гўшт, сут сотиш йиллик ҳажми анча ошириб адо этилди.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарори, шу Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқида илгари сурилган қоида ва хулосаларга амал қилиб, шунингдек, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига жавобан район меҳнаткашлари қуйидаги мажбуриятларни қабул қиладилар:

Колхоз ва совхозларда 33,6 минг тонна ғалла, шу жумладан, 9,1 минг тонна маккажўхори дони, 2,8 минг тонна шоли, 10,5 минг тонна сабзавот, 12 минг тонна картошка, 4,25 минг тонна қовун-тарвуз, 14,5 минг тонна узум, 6,5 минг тонна мева, 2,5 минг тонна гўшт, 18,9 минг тонна сут, 4,5 миллион дона тухум, 190 тонна жун етиштирилади.

Барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга кам деганда 32 минг тонна пахта, 112 минг тонна каноп пояси, 17 минг тонна ғалла, шу жумладан, 2,3 минг тонна маккажўхори дони, 1,9 минг тонна шоли, 12 минг тонна сабзавот, 8,2 минг тонна картошка, 4 минг тонна қовун-тарвуз, 15 минг тонна узум, 6,5 минг тонна мева, 2,1 минг тонна гўшт, 15,5 минг тонна сут, 4,5 миллион дона тухум, 250 тонна жун, 1800 тонна пилла сотилади.

Мазкур социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун мавжуд моддий-техника воситалари ва меҳнат ресурслари 1978 йил ҳосилига тайёргарлик юзасидан белгиланган тадбирларнинг ўз вақтида ва сифатли амалга оширилишига сафарбар этилади, техника кўкламги экиш мавсумига намунали созланади. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экиш уюшқоқлик билан эрта муддатларда ўтказилади.

Ҳамма ерда илғорлар тажрибаси, фан ютуқларини кенг қўллаш, ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари парвариши бўйича агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли амалга оширилиши таъминланади. Ана шу асосда ҳар гектаридан кам деганда 40 центнердан пахта, 190 центнердан каноп пояси, 100 центнердан маккажўхори дони, 70 центнердан шоли, 250 центнердан сабзавот ва 100 центнердан узум ва мева ҳосили олишга эришилади.

Чинозлик чорвадорлар ташаббусига жавобан, чорва моллари ва паррандалар сонини кўпайтириш, уларни боқиш ва парвариш қилиш ишларини янада яхшилаш таъмин этилади. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бу соҳаларида маҳсулдорликнинг ошишига эришилади.

1978 йилда йирик шохли қорамоллар сони 1977 йилдагига нисбатан икки процент кўпайтирилади ва 17,5 минг бошга, шу жумладан, сигирлар 12,2 процент кўпайтирилади ва 6250 бошга етказилади. Паррандалар 19,6 процент кўпайтирилиб, 66 минг бошга, шу жумладан, тухум қиладиган товуқлар 15,9 процентга кўпайтирилиб, 45 минг бошга етказилади. Қўй ва эчкини кўпайтириш плани 105 процент бажарилиб, улар сони 67,5 минг бошга етказилади. Ҳар бир соғин сигирдан сут соғиб олиш 3500 килограммга етказилади. Давлатга гўштга топшириладиган қорамоллар ўртача оғирлиги 420 килограмм, қўй ва эчкилар вазни эса 50 килограммга етказилади. Бир товуқдан 135 тадан тухум, ҳар бир қўйдан 2,9 килограммдан жун олинади. Бир қути қурт уруғидан олинадиган ҳосилдорлик 62 килограммга етказилади.

Молларни урчитиб кўпайтириш яхшиланади ва ҳар юз бош сигирдан, 3 ёшдан катта бўлган ғунажинлардан 90 тадан бузоқ, ҳар юз бош совлиқдан 105 тадан қўзи олинади. Наслчилик ишлари яхшиланади. Ветеринария, профилактика тадбирлари ўз вақтида амалга оширилади. Фермаларда намунали санитария тартиби йўлга қўйилади.

Алмашлаб экишни кенг жорий этиш ва беда майдонларини ҳамда маккажўхори ва бошқа ем-хашак экинлари майдонларини кенгайтириш, аралаш, такрорий ва оралиқ экинларни экишни кенг жорий этиш, уларнинг ҳосилдорлигини оширишга эришиш йўлга қўйилади ва шу асосда чорвачиликнинг озуқа базаси мустаҳкамланади.

Ем-хашак экинларининг ҳосилини йиғиштириб олиш ўз вақтида ўтказилади, кам деганда 67 минг тонна дағал хашак, шу жумладан, 27 минг тонна сенаж, 20 минг тонна беда хашаги, 20 минг тонна сомон ва табиий ўтлардан пичан, 64 минг тонна силос массаси, 9 минг тонна илдиз-мева тайёрланади.

Мавжуд ем-хашак цехлари ҳамда ем-хашакларни майдалаб берадиган машиналар қувватидан юқори унум билан фойдаланилади, 2 минг тонна витаминли ўт талқони, 4 минг тонна донадорлаштирилган ва брикетланган ем тайёрланади.

Пахтачилик ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларини комплекс механизациялаш ишлари бундан буён ҳам изчиллик билан амалга оширилади, ана шу мақсадда барча майдонларга чигит бир йўла минерал ўғит ва гербицидлар солинган ҳолда, 7,7 минг гектар ерга кенг қаторлаб, 4,4 минг гектар ерга уяларга аниқ ташлайдиган механизмлар ёрдамида тозаланган чигит экилади. Барча майдонда ғўза чеканкаси механизация воситасида бажарилади. Етиштирилган барча ҳосилни четдан қўшимча куч жалб этмасдан ўз кучимиз билан териб оламиз, машина терими ҳажми 95 процентга етказилади.

2570 гектар янги ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалиги оборотига киритилади. 435 гектар майдон капитал текисланади ва 325 гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади.

Уруғлик, минерал ўғит, қишлоқ хўжалик техникаси, ёқилғи мойлаш материаллари, запас қисмлардан самарадорлик билан фойдаланиш учун социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилади ва ана шу асосда меҳнат унумдорлигининг 8 процент ўсиши таъмин этилади. Барча турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари таннархи камайтирилиб, сифати яхшиланади.

Район меҳнаткашлари деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топширишни кўпайтириш бўйича белгиланган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш ва ўнинчи беш йилликнинг иккинчи зарбдор йилини унумли меҳнат ғалабалари билан нишонлаш учун куч-ғайратларини аямайдилар.

Социалистик мажбурият район қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг қурултойида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

Назира Турсунбекова пойтахтдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг пешқадам тўқувчиси. У шахсий беш йиллик топшириғини уч ярим йилда бажариш мажбуриятини олган. Айни кунларда Назира бу маррага яқинлашиб қолди.

М. Нуриддинов фотоси.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлигига қарашли «Узоргтехдорстрой» трестининг коллективи ўнинчи беш йилликнинг зарбдор йилида яхши меҳнат қилмоқда. Улар 1978 йилнинг январь ойи планини муддатидан тўрт кун илгари адо этишди. Ўнинчи беш йилликнинг икки йиллик планини Улуғ Октябрь 60 йиллиги байрамигача бажарган бу коллектив КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубини атрофлича ўрганиб чиқиб, 1978 йил учун янги марралар белгилаб олди. Жумладан, йиллик планни 24 декабрда бажаришга, министрликнинг барча бўлинмаларига сифатли техникавий ва методик ёрдам кўрсатишга аҳд қилдилар. Шунингдек, мавжуд 7 та асфальт-бетон заводининг маҳсулотларини давлат сифат аттестациясидан ўтказиш планлаштирилди. Тошпўлат Йўлдошев, Леонид Фурсов, Виктор Шемп, Ҳикмат Нурмуҳамедов каби инженерлар тематик планларнинг ўз муддатида бажарилишига муносиб ҳисса қўшишяпти.

Самарадорлик ва сифат беш йиллигида иш ва маҳсулот сифатини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бунинг учун трестда сифат бўйича техника инспекцияси ташкил этилган. Бу хизмат йўл ва кўприклар қурилиши ҳамда маҳсулот сифатини оширишда муҳим роль ўйнамоқда.

Трест коллективи москваликлар ташаббусига қўшилиб, СССР Конституциясининг бир йиллигигача ўнинчи беш йилликнинг уч йиллик планини бажаришга аҳд қилди.

М. ФЕЛЬДМАН.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИНИНГ НОМИНИ ЎЗГАРТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Юқори Чирчиқ райони меҳнаткашларининг талабларини ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг илтимоси қондирилиб, Юқори Чирчиқ районининг номи **Коммунистик** райони деб ўзгартирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил, 20 февраль.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИНИНГ НОМИНИ ЎЗГАРТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Қуйи Чирчиқ райони меҳнаткашларининг талабларини ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг илтимоси қондирилиб, Қуйи Чирчиқ районининг номи **Ғалаба** райони, деб ўзгартирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1978 йил, 20 февраль.
Тошкент шаҳри.

КИТОБНИНГ БУЮК ҚУДРАТИ

ҚИШЛОҚ КИТОБ САВДОСИ ХОДИМЛАРИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Владимир Ильич Ленин китобни эски дунёни қайта қуришдаги энг қудратли куч, деб атаган эди. Совет китоби бугунги кунда кишиларни ватанпарварлик, гражданлилик ва сиёсий руҳда тарбиялашдаги, маданият ва илм нурларини таратишдаги муҳим восита бўлиб қолди.

Халқимизнинг фаровонлиги ортиши билан унинг маънавий эҳтиёжи ҳам тобора юксалиб бораётир. Китоб кундалик ҳаётимизнинг бир қисмига айланиб қолди.

Ўрток Леонид Ильич Брежнев таъкидлаганидек, жамиятимиз ҳаётининг барча кўламларида ва тараққиётида совет кишиларининг онглилиги ва маданияти, гражданлик масъулиятини ҳис қилиши катта роль ўйнайди. Кишиларда юксак мақсадлар сари интилувчанликни, ғоявий эътиқод, меҳнатга самимий муносабатни тарбиялаш — энг асосий вазифалардан биридир. Коммунизм учун курашнинг муҳим фронти ана шу жабҳалардан ўтади. Иқтисодий қурилиш ва социал сиёсий тараққиёт борасидаги ютуқларимиз ҳам ана шу фронтдаги ғалабаларимизга боғлиқ.

Пойтахт область китоб савдоси ходимларининг Тошкентда бўлиб ўтган активи йиғилиши ана шу мавзуга бағишланди. Йиғилишда район партия комитетларининг секретарлари, ходимлари, район матлубот союзларининг раҳбарлари, китобсеварлар жамиятларининг аъзолари ҳам иштирок этдилар.

Йиғилишда доклад қилган Тошкент область матлубот союзи раисининг ўринбосари Ҳ. Содиқов китоб савдоси ходимларининг диққат-эътиборида турган вазифа — КПСС XXV съезди қарорларини кенг пропаганда қилишдан иборат эканлигини таъкидлади. Улар район партия комитетлари агитация ва пропаганда бўлимлари, сиёсий маориф кабинетлари, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ходимлари билан мунтазам алоқада бўлиб, кўпгина ишлар қилдилар. Ўтган йил 2 миллион 18 минг сўмлик китоб сотилди. Бу эса пландагидан 35 минг сўмлик кўп демакдир.

Ўнинчи беш йилликнинг икки йили ичида область китоб савдоси тармоғида 12 миллион нусха китоб олинди. 1977 йилнинг ўзидагина фақат турли тиллардаги ўқув қўлланмаларининг сони 2,2 миллион нусхани ташкил этди. Улардан маълум қисми ўқувчиларни китоб билан таъминлаш учун кутубхоналар фондига ўтказилди.

Бугунги кунда областда 47 та китоб магазини, 55 та киоска ҳамда универсал магазинлар қошида саккизта китоб бўлимлари мавжуд. Товар оборотининг 80 процентига ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усули орқали эришилмоқда. Адабиётларни пропаганда қилиш ва тарқатишда оммавий формалардан кенг фойдаланилаётир. Ўтган йили 70 марта китоб бозори уюштирилди, 12 марта китоблар бўйича тематик кўргазмалар ташкил этилди.

Китоб савдоси ходимлари қишлоқ меҳнаткашларига хизмат кўрсатишни яхшилашга катта эътибор бермоқдалар. Ўтган йил давомида дала шийпонлари учун 2 минг 600 та кутубхона, қишлоқ мутахассислари учун эса 650 та китоб комплектлари тайёрланди.

Оҳангарон район матлубот союзига қарашли китоб магазинининг сотувчиси А. Ким, Чиноз район матлубот союзининг товаршуноси Б. Загуменнова, Пискент район матлубот союзининг раиси С. Соҳибоев, область китобсеварлар жамияти раисининг ўринбосари К. Қамбарова, Коммунистик район пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Ю. Азизов, «Ўзбекбирлашув» китоб савдоси бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. Трофимов ва бошқа ўртоқлар актив йиғилишида ўз ишлари тўғрисида тажриба алмашдилар. Сўзга чиққан ўртоқлар китоб савдоси магазинларининг торлиги, уларда ускуналарнинг эскирганлиги, киоскачиларнинг ишлаши учун етарли шароит яратилмаганлиги, китоб рекламаси яхши ташкил этилмаганлиги, баъзи колхозларнинг раҳбарлари китоб тарқатишга лоқайд қараётганликлари тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Актив йиғилишида Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев нутқ сўзлади. У Тошкент кооператив китоб савдоси ходимларининг ўтган йилда қилган ишларини таъкидлаб, қишлоқ китоб савдоси тармоғи ходимлари олдида турган вазифалар ҳақида гапирди.

Областда ҳар бир китоб ўз эгасини топиши учун ҳали кўп иш қилиниши керак. Айниқса, қишлоқ китоб савдоси ходимлари дала меҳнаткашларининг маданий даражасини ошириш борасида астойдил ишлашлари талаб этилади. Китоб билан савдо қилувчи магазинлар сонини кўпайтириш лозим. Калинин, Коммунистик ва Ўрта Чирчиқ районларида китоб магазинлари қуриш бўйича топшириқлар бажарилмади. Бўстонлиқ районида эса китоб магазини ўрни маданий товарларга, Янгийўл районида пойафзал бўлимларига ажратиб берилган. Калинин районида битта ҳам китоб магазини йўқ. «Политотдел» колхозида китоб савдоси учун универмагнинг торгина хонаси ажратилган, холос.

Китоб савдосида магазиндан ташқари бўлган формалардан кенгроқ фойдаланиш зарур. Қишлоқда китоб савдосини таъминлашда муҳим воситалардан бири бўлган автолавкалардан яхши фойдаланилмаяпти. Колхозлар ва совхозлардаги кутубхоналар ходимлари китоб савдоси ходимларига яқиндан ёрдам беришлари мумкин. Чунки улар меҳнаткашларнинг қайси китобларга эҳтиёжи кўплигини биладилар.

Китоб савдосида кадрларни жой-жойига қўйиш муҳим аҳамиятга эга. Китоб тарқатишда масъулиятни сезадиган, сидқидилдан ишлайдиган ходимларни ишга жалб этиш зарур. Китоб савдоси ходимлари орасида социалистик мусобақани мунтазам йўлга қўйиб бориш яхши натижа беради.

Бугунги кун савдони ташкил қилишда янги методларни тақозо этмоқда. Эҳтиёжни ҳисобга олмай туриб, тахминий равишда китоб тарқатишнинг ҳожати йўқ. Социологик тадқиқотлар ўтказиш, анкеталар тарқатиш китоб савдосини ташкил этишдаги қулай воситалардир.

Китоб тарқатиш идеология ишининг муҳим звеноси ҳисобланади. Бу ишга барча маҳорат, ғайрат, ташаббускорликни бағишлаш — қишлоқ китоб савдоси ходимларининг энг муҳим бурчидир.

ОЛДИНГИ САФДА БЎЛАЙЛИК

«Мўл ҳосил учун» район газетаси ҳузурида яқинда «Ғунча» деб номланган янги адабий уюшма иш бошлади. Шеъриятга ҳавас қўйган, адабиёт ва журналистикани севган ёшлар Оққўрғонда оз эмас. Бир неча йилдирки, редакция ҳузурида ишчи-қишлоқ мухбирлари университети самарали ишлаб турипти. Университетни тамомлаб чиқаётган йигит-қизлар мақола, лавҳа, корреспонденциялари билан газета саҳифаларида актив иштирок этмоқдалар.

Районда ишчи-қишлоқ мухбирларини тарбиялашга, ёш қалбларда олам гўзаллигига ҳавас уйғотишга алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳозир 5 та жойда ишчи қишлоқ мухбирларининг постлари ташкил этилган. Бу постларга М. Ойдинов, И. Назаров, М. Канзафаров каби тажрибали қишлоқ мухбирлари бошчилик қилмоқдалар.

Ўтган йили «Мўл ҳосил учун» газетаси штатсиз активлардан 1500 дан ортиқ хат олди. Уларнинг аксарияти газета саҳифаларида эълон қилинди. Мухбирлар сигнали билан ўтказилган текширувлар нуқсонларни бартараф этишга, камчиликларнинг олдини олишга ёрдам берди.

Район ишчи-қишлоқ мухбирларининг бўлиб ўтган слётида ҳаваскор қаламкашлар бажараётган ишлар алоҳида тилга олинди. Докладчи район партия комитетининг секретари С. Ж. Йўлдошева КПСС XXV съезди қарорлари ва ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш учун меҳнаткашларни жалб этишда ишчи-қишлоқ мухбирлари ўйнаётган ролни атрофлича таҳлил қилиб берди. Қўшимча докладчи «Мўл ҳосил учун» газетаси редактори У. Умаров ишчи-қишлоқ мухбирлари ҳаракатини янада ривожлантириш соҳасида кўрилаётган тадбирлар устида тўхталди.

Музокарада қатнашган Ҳ. Олимжон номли колхоз партия комитетининг секретари М. Юсупова, Охунбобоев номли колхоз раиси Ш. Абдураҳманов, Оққўрғон посёлкасидаги мухбирлар пости бошлиғи М. Канзафаров, мухбирлар ҳаракати ветерани, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси А. Оққулов ва бошқа ўртоқлар район экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, илғор тажрибаларни оммалаштиришда газета ва унинг активлари қўшаётган ҳиссани таъкидлаб ўтдилар.

Слёт қатнашчилари райондаги барча ишчи-қишлоқ мухбирларига қарата мурожаат қабул қилдилар ва ишчи-қишлоқ мухбирлари область слётига делегатлар сайладилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимлик моддалари химияси институтининг тажриба-технология лабораторияси коллективи халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган муҳим тадқиқотлар устида иш олиб бормоқда. Бу ерда янги хил дори-дармонлар тайёрлаш ҳам кенг йўлга қўйилди. Суратда (чапдан ўнгга) техника фанлари кандидатлари Т. Содиқов, Ш. Қорабоев ва кичик илмий ходим О. Содиқовлар лабораторияда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

«ЧЎПОНОТА» — ЯНГИЛИК ИЗЛОВЧИ ЧОРВАДОРЛАР ФЕРМАСИ

Бу йил 60 бош қорамол Тошкент область матлубот жамиятига қарашли «Чўпонота» фермасида қишки боқувдан чиқарилди. Ҳар бир бош қорамолнинг гўштга топшириладиган вазни 380—400 килограммга етди. Ёш молларни жадаллаштирилган ҳолда парвариш қилиш технологияси 80—90 кунга мўлжалланган. Жониворлар ана шу вақт ичида этига қўшимча равишда 130—150 килограмм эт қўшади. Яқинда бўлиб ўтган кучли совуқлар ҳам жониворларнинг семизлигига таъсир қилолмади — моллар бутун ана шу вақт мобайнида зўр бериб омихта ем билан боқилди.

— Ферманинг тузилганига икки йил ҳам бўлгани йўқ,— дейди ферма директори Турғун Азимов. — Биз 1976 йилнинг ёзида мамлакат матлубот кооперацияси системасида биринчи бўлиб қорамолларни сўқимга жадаллаштирилган усулда боқишни синаб кўрдик. Бу йил ўтган йилга нисбатан мол гўшти етиштиришни икки баравар кўпайтиришни, Тошкент бозорларига 800 тонна биринчи сорт гўшт жўнатишни мўлжаллаб турибмиз.

Т. Азимов хўжалик билан таништирди. Бу ерда мураккаб асбоб-ускуналари бор бўлган капитал иморатларни учратмайсиз.

— Катта-катта комплексларни қуриш бизнинг планларимизга кирмайди: бу — кооперациянинг вазифаси эмас, — дейди директор. — Молни бўрдоқига боқиш — системамиздаги ёрдамчи иш. Биз ишни қандай ташкил этдик? Қишлоқ аҳолисидан сотиб олинган, яроқсиз деб топилган молар фермага топширилади. Бу ерда бузоқлар ёшига ва вазнига қараб гуруҳларга бўлинади. Молларни боқиш рациони тажрибада текширишдан ўтган илмий тавсияларга биноан тузилади. Боқиш режими билан рационларни бундай моҳирона мувофиқлаштириш молларни семиртиришни бошқариб туриш, мол гўштининг сифатини яхшилаш имкониятини беради.

Бу йил ферма коллективи молларни семиртириш ҳисобига 125 тонна гўшт олишга аҳд қилди, бу ўтган йилдагидан анча кўп. Сўқим гўштини шунча кўпайтириш ҳар бир молни бир кеча-кундузда ўрта ҳисобда 600 граммгача семиртирилади, деган маънони билдиради. Ёш мол боқарлар Собир Охунов ва Фозил Ҳасанов ҳар бир бош молни бир кеча-кундузда 800—850 граммгача семиртиришни мўлжаллаб турибдилар.

Пухта ҳисоб-китоб қилиш, ишнинг кўзини билиш ферманинг озуқа балансини тўхтовсиз тўлдириш имконини бермоқда. Чорвадорлар қўшни «Москва» колхози билан шартнома тузиб, ана шу хўжалик даласига гўнг етказиб беришга киришдилар. Колхоз эса ўз навбатида ортиқча силос ва сомонни, сабзавот экинлари экилган далалардаги сабзи, помидор, карам, қовун-тарвуз қолдиқларини етказиб беради. Ферма умумий овқатланиш корхоналари, пиво ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг чиқиндиларидан ҳам кенг фойдаланади.

«Чўпонота» фермасининг планларида биноларни қайта қуриш мўлжалланган. Хўжалик шу йилнинг ўзидаёқ бир йўла 1250 бош, 1977 йилдагига нисбатан қарийб бир ярим баравар кўп қора молни боқади. 500 мол асраладиган енгил типдаги иккита бино қуриш, майдончани обод қилиш кўзда тутилади. Сўқимга боқиш базасига беш йилликнинг охиридаёқ 3 минг бош молни сиғдириш мумкин.

«Узбекбирлашув» бу йил республиканинг барча районларида қора молларни «Чўпонота»даги сингари сўқимга жадал боқадиган «гўшт цехлари» яратишни планлаштирмоқда.

Г. КИРХАЖИ,
УзТАГ мухбири.
Калинин райони.

Султон АКБАРИЙ

ЯРАЛАНГАН ҚЎШИҚЛАР

Уруш аямайди. Қўрқоқни ҳам, ботирни ҳам; артистни ҳам, шоирни ҳам. Номсиз тепалар, эски қўрғонлар остида озмунча шаҳидлар ётиптими, ахир! Россия ялангларида озмунча биродарлар мозори борми! Демоқчиманки, чекиниш ва қуршовларда, атака ва штурмларда, мудофаа ва ҳужумларда, ўрмонлардай муваққат бошпаналар ва хандақлардай нотинч истеҳкомларда бир-бирларига жон қоқишган қуролдошларни, жанговар ўртоқларини, ўлик ва тирикларни унутиш, йўқламаслик гуноҳи азимдир. Шу боисдан бўлса керак, ҳаёлимни ҳар кеч унсиз хотиралар эгаллайди ва шунда яраланган қўшиқлар туғилади.

Камина запасдаги офицер—лейтенант. Гражданлик унвони фронтовик шоир. Шоид унинг ушбу сатрлари ҳам «Жасоратнома» саҳифаларига нақш этилса, «Урушнинг бети қурсин! Қирғин қуроллари даф бўлсин!» деб баралла ҳайқирса, одамларни мусаффо осмонни, чарақлаган офтобни, шудрингли майсани қадрлашга чорласа!

ҚУРОЛДОШЛАР, ҚАЙДАСИЗ?

Нимайиди бир-бир
исмимиз,
Қани шонли ўқчи
қисмимиз,
Тирикми ё ўлик
жисмимиз,
Қуролдошлар, қайдасиз?
Адресларни айтасиз!
Эслардами темир
қуршовлар,
Муз окоплар, тиканли
ғовлар,
Талафотлар, оғир
синовлар,
Қуролдошлар,
қайдасиз?
Адресларни айтасиз!
Ўқ ялаган, аёз
қақшатган,
Қулоқлар чип битиб
даҳшатдан,
Юлдузларни нулга
ўхшатган
Қуролдошлар,
қайдасиз?
Адресларни айтасиз!
Ортда қолди мингларча
кечик,
Берлингача йиртдик кўп
этик,
Жангдан қайтиб
қоқдикми эшик,
Қуролдошлар, қайдасиз?
Адресларни айтасиз!
Биз пойлаган сўқмоқлар
борми,
Пистирмали даралар
торми,
Тоғлар боши туманли
қорми,
Қуролдошлар, қайдасиз?
Адресларни айтасиз!
Суронлар йўқ, довуллар
тинди,
Мозорми, боғ жангоҳлар
энди,
Киприкларга томчилар
инди,
Қуролдошлар, қайдасиз?
Адресларни айтасиз!
Иван, Қўчқор, Варшам
исмимиз,
Тарқатилган ўқчи
қисмимиз,
Улув Ғалабада жисмимиз,
Қуролдошлар, қайдасиз?
Адресларни айтасиз!

ҚАСАМ

Уруш кўрган генераллар
ҳам,
Териб кетди
маршалларни вақт.
Уйғонишмас бургу чолса
ҳам,
Идишларда хоклари
қарахт.
Шахсий қурол, бўрклари
ҳатто
Музейларга муқаддас
бисот.
Осмон мовий, дил
нотинч аммо,
Қайлардадир дабдала
ҳаёт.
Пориллар ўт, лоп-лоп
аланга
Саркардалар хоки
пойида.
Қасам ичар сафлар
Ватанга
Халқнинг зиёратгоҳ
жойида.
...Қасам урсин қасамни
бузсам,
Жангда агар ўгирсам
орқа.
Ғалабадан умидни узсам,
Кўзларимни чўқисин
қарға.
Оқламасам ичган
тузимни,
Кўкка соғсин оналар
сутин.
Ўзим бўғиб осай ўзимни,
Телба итлар ғажисин
бутун!..
Қишки кийим, устларда
шинель,
Сандиқларда куёв
бекасам.
Байроқларнинг учин
ўпар ел,
Ёш руҳларда гуркирар
қасам.
Уруш кўрган генераллар
ҳам,
Териб кетди маршалларни
вақт.
Ўкинсак ҳам, ўкинмасак
ҳам,
Посбонларсиз қолмас
буюк бахт.

ҚАРИ СОЛДАТ

Сен ҳикоя қилма
урушни,
Сирқирамас таним
тирноқча.
Кўрдингми жанг, узоқ
юришни,
Ё олдингми бирор
қишлоқча?
Бағир бериб ётдингми
заҳга,
Лойдан безор, ёмғирда
бўкиб.
Лабларингни босдингми
яхга,
Ҳароминнинг онасин
сўкиб.
Тирикларнинг рўйхатида
йўқ,
Бедаракка чиқдими
отинг.
Комиссарда қолдими
еб ўқ,
Партбилетинг, охирги
хатинг.
Сен ҳикоя қилма
урушни,
Қиммат тушган қари
солдатга.
Нима қилдим
хамиртурушни,
Кўпчитиш ҳам хилоф
одатга.
Ғалабаси тансиқ бўлса
ҳам,
Уруш дўзаҳ, сори
сақардир.
Кўзлар туби снёҳий
мотам
Ёздир, қишдир,
шомдир, саҳардир.

КУТИШ

Она кутар, кутар
беором,
Оқ сочларин яширганча
шом.
Чумчуқлар ҳам
чирқиллар шохда,
Ой куйганми, қора
бўёқда.
Кутар, кутар ёлғиз
боласин,
Чаккасига таққан
лоласи...
Олтинга ҳам бергулиги
йўқ,
Бундан ортиқ
кўргулиги йўқ,
Бошдагидек сўнгида
кутар,
Тушдагидек ўнгида
кутар.
Кутар, кутар қуриб
тинкаси,
Ўчган дока рўмол
сиикаси.
Билмайдики уруш
сир айтмас,
Шербачча-ку, шери ҳам
қайтмас.
Она кутар, кутмаган
куни
Қабристонга қўйишар
уни.
...Қорачиқда ғилтиллаган
ёш
Думалайди ахир
бебардош.

ШОГИРД ЭДИ МУСОБАҚАДОШ БЎЛИБ ҚОЛДИ

Тошкент грампластинка заводи ремонт-инструментал цехининг токари Воҳид Зоиров ўзининг мусобақадошидан роппа-роса бир ой олдинлаб кетди. У корхонанинг энг яхши ва кекса ишчиси, ўзининг биринчи устози ва мураббийси Саидазим Эшонхўжаев билан мусобақадош.

Саидазим ака ёш ишчига ҳар бир минутдан самарали фойдаланишни ўргатиб, ўз касб-корининг кўпгина «сирлари»ни эгаллашда унга кўмаклашди. Станокнинг олдиндан кўзда тутилмаган тўхтаб қолишларини камайтириш учун ускуналарни доимо профилактик кўздан кечириб туриш, иш жойида намунали тартиб ўрнатиш бунга ёрдам берди. Меҳнатни аниқ ва пухта ўйлаб ташкил этиш натижаси шу бўлди: В. Зоиров смена топшириқларини ҳар куни 190—200 процент қилиб бажармоқда.

Воҳид Зоиров ўз устози сингари ўнинчи беш йилликда ўн йиллик нормани бажаришга аҳд қилди. Ҳозир ҳар икки ишчи 1980 йил остонасига қадам қўйиб, СССР янги Конституцияси қабул қилинганлигининг бир йиллиги кунига қадар шахсий беш йилликни бажариш мажбуриятини олди.

(УзТАГ мухбири).

ЖАНГЧИ ПЕДАГОГ

Улуғ Ватан уруши бошланганда Одилжон тўққизинчи синфда ўқирди. Мамлакат бошига тушган бу ташвиш уни ҳам фронт сари ундарди. Лекин ҳали ёш бўлгани учун комсомол йўлланмаси билан «Ростсельмаш» заводига йўл олди. Ватан мудофааси учун зарур бўлган қурол-аслаҳаларни ишлаб чиқаришда иштирок этди.

1942 йилда у Тошкентдаги Ленин номли ҳарбий билим юртига ўқишга киради. Бир йилдан сўнг эса фронтга йўл олади. Одилжон дастлаб Орёл шаҳрини озод қилишда 664-артиллерия полкида разведкачи бўлиб хизмат қилди. Душман истеҳкомлари, ўт очиш нуқталари, техникалари жойлашган ерларни аниқлаб, ҳужумларимиз муваффақиятига катта ҳисса қўшди. Орёл учун олиб борилган жангларда кўрсатган жасорати учун 1943 йилнинг ёзида дастлаб «Жасурлиги учун» медали, кейин эса Қизил Юлдуз ордени билан тақдирланди.

— Ўша дамлар ҳеч ёдимдан чиқмайди, — деб ҳикоя қилади О. Маҳмудов. — Фашистлар чекина бошлаган эдилар. Лекин улар чекинаётиб пистирма қўйиб кетар, бизнинг қисмларимизга анчагина талафотлар етказишарди.

Бир куни немислар ўрмон четида пулемётчиларни қолдиришибди. Олға бораётган бизнинг қисмимизнинг олдинга силжиши анча қийинлашди. Чунки пулемётчилар ўқ узиб, кўз очгани қўйишмасди. Шунда мен кузатув асбоблари билан уларнинг қаерда эканлигини аниқладим. Кейин ўрмон ичидан айланиб бориб, ўқ узаётган икки фашистдан бирини отиб ташладим. Жон талвасасида қолган яна бир фриц эса дағ-дағ титрар, қўлини кўтариб, ўз тилида нималардир деб валдирарди. Мен уни асир тушириб кузатув пунктимизга олиб келдим. Ўша куни жангчиларимиз Орёл ёнидаги қишлоқни озод қилдилар...

1944 йилнинг февраль ойи ҳам Одилжон Маҳмудовнинг хотирасида қаттиқ сақланиб қолган. Чунки ўшанда у шонли Коммунистик партия сафига қабул қилинган эди. Коммунистлар сафига ўтиш унга катта масъулият юклади. Шу йили ёзда Березина дарёсидан кечиб ўтишда у катта жасорат намуналарини кўрсатди ва III даражали Шуҳрат ордени билан тақдирланди.

...Старший лейтенант Одилжон Маҳмудов фашистларни Берлингача қувиб борди. Урушдан ғалаба билан уйга қайтган жангчи кўксини яна кўпгина жанговар медаллар безаган эди. Одилжон тинч даврдаги ҳаётини ёш авлод тарбиясига бағишлашга қарор қилди. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент Давлат педагогика институтини тамомлади. Мана ўшандан бери ўқитувчилик касбини шарафлаб келмоқда.

Ҳозир жангчи педагог, халқ маорифи аълочиси О. Маҳмудов Октябрь районидаги Навоий номли ўрта мактабда илмий бўлим мудири бўлиб ишламоқда. Одилжон ака ёш авлодга фақат ўзбек тили ва адабиёт фанидан дарс берибгина қолмай, уларни Ватанга чексиз муҳаббат руҳида тарбиялашда ҳам жонбозлик кўрсатмоқда. Айниқса, шу кунларда у ёшлар даврасида тез-тез бўлиб турибди. Ветеран Шонли Совет Армиясининг 60 йиллик тўйи арафасида ўз шогирдларига қаҳрамон жангчиларимиз жасоратидан ҳикоя қилиб бермоқда.

Ҳ. МАВЛОНОВ.
Халқ маорифи аълочиси.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

ХЕЛЬСИНКИ. Финляндия марказий статистика бошқармасининг маълумотларига кўра ҳозирги вақтда мамлакат аҳолиси 4.743.169 кишига етган. Ўтган йили аҳоли 12 минг кишидан сал кўпроқ ошган. Кейинги йилларда биринчи марта шаҳар аҳолиси бир мунча камая бошлади. Чунончи, мамлакат пойтахти — Хельсинкида аҳоли 3,5 минг кишидан зиёд камайиб, 490.205 киши қолди.

КОПЕНГАГЕН. Даниялик ишсизлар армияси тобора кўпаймоқда ва ҳозирги вақтда 213.627 киши ишсиздир. Дания меҳнат директори шу маълумотларни эълон қилди.

НЬЮ-ИОРК. Латин Америкаси аҳолининг ўсиш суръатлари жиҳатидан жаҳонда биринчи ўринни мустаҳкам эгаллаб келмоқда. Бу ердаги аҳоли шу йилнинг охирига келиб, 339 миллион 256 минг кишига етади. Латин Америкаси демографик маркази ана шуни маълум қилди.

Бу марказнинг тахминича 2000 йилга бориб Латин Америкасининг аҳолиси 600 миллион кишига етади.

ПЕКИН. Бешинчи чақириқ халқ вакиллари Умумхитой мажлисининг биринчи сессияси шу йил 26 февралда очилиши бу ерда расмий равишда эълон қилинди.

(ТАСС, 20 февраль).

ТАСС БАЁНОТИ

АҚШда АҚШ президенти Р. Никсоннинг собиқ ёрдамчиларидан бири Г. Холдеманнинг китоби нашр этилганлиги тўғрисида хабар берилган эди. Бу китобда гўё Совет Иттифоқи 1969 йилда Хитойга биргалашиб ядровий ҳужум қилайлик, деган таклиф билан Қўшма Штатларга мурожаат қилди, сўнгра эса гўё унинг ўзи шундай зарба бермоқчи бўлди, аммо Қўшма Штатлар бунга йўл қўймади, деган туҳматдан иборат даъволар илгари сурилади. Ўша вақтда АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Г. Киссинжер ва АҚШнинг собиқ давлат секретари У. Рожерс Г. Холдеманнинг уйдирмаларини дарҳол қатъиян рад этдилар.

Шу хилдаги даъволар ҳозирги вақтда сохта гувоҳлиги учун турма жазосини ўтаётган шахс томонидан тўқилганлиги ва бундай даъволар ўша пайтда АҚШ ҳукуматида масъулиятли лавозимларни эгаллаб турган шахслар томонидан рад этилганидан кейин масала бир ёқлик бўлган эди. Аммо шубҳали шов-шувлар тарқатишга берилиб кетган Америка матбуоти Г. Холдеманнинг уйдирмалари теварагида пропагандистик машмашаларини давом эттирмоқда.

ТАСС қуйидагиларни айтиш ваколатини олган: Г. Холдеманнинг даъволари бошдан-оёқ уйдирмадир, реал фактлар билан ҳам, соғлом фикр билан ҳам ҳисоблашмай, иғвогарлик мақсадларини кўзлаган шахсларгина бундай ғаразли уйдирмаларни рўкач қилиб, тарқатишлари мумкин.

АНГОЛА ХАЛҚИНИНГ ДУШМАНЛАРИ ҚАТОРИДА

ЛОНДОН, 20 февраль. (ТАСС). Анголанинг «Санди телеграф» газетаси хабар беради: Хитой халқ Анголаси ҳукуматига қарши қўпорувчилик ҳаракатларини олиб бориш учун УНИТАнинг сафбузар тўдасига қурол етказиб бермоқда. Газетанинг маълумотига қараганда бу сафбузарлар Хитойда ишлаб чиқарилган кўп миқдорда миномёт, пулемёт ва милтиқ олдилар. Бандитларнинг лагерига қурол-яроғ билан бирга Пекиндан ҳарбий маслаҳатчилар ва инструкторлар ҳам келишди.

Маълумки, Ангола халқи Жанубий Африка Республикаси ҳарбийлари ва империализм маҳаллий малайларининг 1975 йилда қилган агрессиясини қайтарган пайтда Хитой яна бир қўғирчоқ гуруҳга — ФНЛАга кенг ҳарбий ёрдам берган эди. Бу гуруҳга Марказий Разведка Бошқармасининг эскитдан ёлланган агенти Х. Роберто бошчилик қилмоқда.

Ҳозирги вақтда Пекин озод Африканинг ашаддий душмани бўлган Жанубий Африка Республикасининг ирқчи режими билан апоқ-чапоқ бўлиб қолди. Бу ирқчи режим Намибиянинг шимолидаги ўз базаларида УНИТАнинг бандитларини қуроллантирмоқда ва ўргатмоқда.

Халқ Анголасининг душманлари орасида Пиночетнинг фашист хунтаси ҳам борлиги диққатга сазовордир. Хитой бу хунта билан сиёсий, дипломатик ва иқтисодий муносабатлар боғлаган. Пиночет малайлари Намибияда УНИТА шайкасини ўқитишда бевосита қатнашмоқдалар.

РЕСПУБЛИКАНИНГ ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯСИ

ЛУАНДА, 18 февраль. (ТАСС). Бугун Ангола Халқ Республикасида мамлакатнинг янги конституцияси босиб чиқарилди. МПЛА — меҳнат партияси Марказий Комитети томонидан тасдиқланган Ангола Халқ Республикасининг асосий қонуни Ангола халқини мустамлакачилик сарқитларидан тамомила озод қилиш ва кишини киши эксплуатация этишидан ҳоли бўлган социалистик жамият қуришни Ангола Халқ Республикасининг энг асосий мақсади деб эълон қилди.

Янги конституцияга мувофиқ Ангола давлати ва жамиятининг раҳбарлик қилувчи ва йўналтирувчи кучи ишчилар синфининг уюшган авангарди МПЛА — меҳнат партиясидир. Бу марксчи-ленинчи партия, дейилади АХРнинг асосий қонунида, социалистик жамият қуриш манфаатлари йўлида давлатнинг бутун сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ҳаётига раҳбарлик қилади.

Бу ҳужжат мамлакат тарихида биринчи марта давлатни бошқаришда меҳнаткашларнинг кенг ва самарали иштирокини қонунли тартибда гарантиялайди.

Ангола давлатининг асосий қонунида АХРнинг БМТ уставига ва Африка Озодлик Ташкилотининг хартиясига содиқ эканлиги унинг суверенитет ва территориал бутунликни ўзаро ҳурмат қилиш, тўла тенг ҳуқуқлилик, ҳар икки томон учун фойдали ва бирбирларининг ички ишларига аралашмаслик асосида барча давлатлар билан дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини сақлашга тайёр эканлиги таъкидлаб ўтилади.

ҲАРАКАТ БИРЛИГИ УЧУН

ТРИПОЛИ, 20 февраль. (ТАСС). Африка Бирлиги Ташкилоти озодлик комитетининг навбатдаги сессияси бу ерда ўз ишини тамомлади.

Сессия қабул қилган якунловчи резолюцияда Африка давлатларининг Африка жанубида миллий озодлик ҳаракатларига, Форстер билан Смитнинг ирқчи режимларига қарши курашаётган Зимбабве ва Намибия халқларига ҳар жиҳатдан ёрдам ва мадад беришга аҳд қилганлиги таъкидлаб ўтилади. Африка Бирлиги Ташкилотининг озодлик комитети ғарбдаги империалистик давлатларнинг Претория ва Солсбери билан орқаворотдан олиб борган музокараларининг якунларини эътироф этмаслигини билдирди. Ирқчиликка ва ирқий камситишга қарши курашга бағишлаб БМТ раҳбарлигида шу йил август ойида жаҳон конференциясини чақиришга актив кўмаклашишга қарор қилинди.

Африка давлатларининг ҳаракат бирлиги, деб уқтириб ўтилади резолюцияда, қитъадаги халқларнинг империализмга, ирқчилик ва янги мустамлакачиликка қарши курашида ютуқларга эришиши учун гаровдир.

Сессия иштирокчилари Африкага доир барча низоли проблемаларни Африка Бирлиги Ташкилоти уставининг принципларига мувофиқ равишда музокаралар йўли билан ҳал этишни якдиллик билан баён қилдилар.

ШРИ ЛАНКАДА ҚУРҒОҚЧИЛИК

КОЛОМБО, 20 февраль. (ТАСС). Шри Ланканинг амалда барча районларини қамраб олган қаттиқ қурғоқчилик кўлами хатарли тус олди. Донли экинларга кўп шикаст етказилди. Плантация ва чорвачилик хўжаликлари катта зарар кўрмоқдалар: жуда кенг майдонлардаги сабзавот ва мева ҳосили нобуд бўлиш хавфи остида қолди. Қурғоқчилик етказган зарар ҳозир бир неча ўн миллион рупияга етди, деб тахмин қилинмоқда.

Қурғоқчилик натижасида мамлакатнинг бир қанча районларида аҳолини сув ва электр билан таъминлашда қийинчиликлар вужудга келди. Мауссакелле, Нортон ва Кастлерей сув омборларидаги сувнинг сатҳи беш метр пасайиб кетди. Ана шу сув омборларида учта гидроэлектростанция жойлашган. Қишлоқ жойлардаги кўпгина аҳоли пунктлари ғоят мушкул аҳволда қолди. Бу ерлардаги қудуқлар ва бошқа чучук сув манбалари қуриб қолди. Мамлакат пойтахти Коломбони таъминловчи икки сув омбори сувининг сатҳи жуда пасайиб кетди.

БУДАПЕШТ. Венгрия кемасозлик ва кран заводи 1500 тонналик «Рапла» юк кемасини сувга туширди. Кема Совет Иттифоқи буюртмаси билан тайёрланди.

МТИ—ТАСС фотоси.

„ШИДДАТЛИ КУН-ЛАР ХРОНИКАСИ“

«Ўзбекфильм»да югославиялик кинематографчилар билан ҳамкорликда янги «Шиддатли кунлар хроникаси» номли фильм суратга олинмоқда. Унинг режиссёрлари Жика Ристич ва Равил Ботировлардир. Суратда: шу фильмдан кадрлар.

Л. Глауберзон фотолари.

ТОШКЕНТ

ҚАРДОШЛАШГАН ШАҲАРДА

СОФИЯ, 20 февраль. (ТАСС). Болгариянинг Хасково шаҳрида Болгар — Совет дўстлиги уй-музейи очилди. Бу музей XVIII асрда барпо этилган икки қаватли уйга жойлашган. Шу нарса диққатга сазоворки, Россия—Туркия уруши йилларида рус армиясининг штаби вақтинча шу бинода жойлашган эди...

Бу тарихий-маданий марказ ҳали яқиндагина ишлай бошлаганига қарамай у Хасково ва Болгариянинг яқин атрофдаги шаҳарлари аҳолисига ёқиб қолди. Бу ерда томошабинлар яхши хордиқ чиқариш билан бирга Болгариянинг тарихини, унинг бугунги кунини, Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан қардошларча ҳамкорликни кўрсатиб берувчи материаллар билан ҳам танишa оладилар.

Округ жамоатчилиги тўплаган кўпдан-кўп экспонатлар рус ва болгар халқларининг асрий алоқаларини яққол кўрсатиб беради. Виставкада болгар лашкарларининг ҳамда Болгарияни усмонлар зулмидан озод қилишда иштирок этган рус жангчиларининг шахсий буюмлари ва қуроллари намойиш қилинмоқда.

Озодликка чиққандан кейинги даврга тааллуқли бўлган ва Хасково аҳолисининг ҳаёти тўғрисида, болгар ватанпарвари Тодор Запряновнинг актив фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи суратлар ва ҳужжатлар зўр қизиқиш туғдирмоқда. Тодор Запрянов турклар ҳукмронлик қилган давр — 1860—1864 йилларда Хасководаги бошланғич мактабларда биринчи марта рус тилини ўргатишни жорий қилди.

Хасково округи меҳнат коллективларининг Совет Иттифоқидаги қардоши — Тошкент области билан боғлаган мустаҳкам алоқалари, самарали ҳамкорлигини ифода этувчи экспонатларга ҳам катта ўрин берилган.

Хасководаги Болгар—Совет дўстлиги уй-музейи икки қардош мамлакат халқларининг ҳаётини яхшироқ билиш имконини беради ва мустаҳкамланиб бораётган Совет — Болгар дўстлигини кўрсатувчи яна бир ёрқин мисол бўлиб хизмат қилади.

СПОРТ

«АВТОМОБИЛИСТ» ЮТУҒИ

Ворошиловград ва Ленинград шаҳарларида волейбол бўйича аёллар ўртасида мамлакат чемпионатининг навбатдаги учинчи тур ўйинларига якун ясалди. Бунда республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилган «Автомобилист» волейболчилари кутилганидан кўра яхшироқ натижага эришдилар. Улар фақат майдон эгалари «Искра»га ютқазиб, қолган тўрт ўйинда ғолиб келишди. Шуниси қувончлики, тошкентликлар мамлакатнинг бир неча марта чемпиони, пойтахт динамочилари билан бўлган ўйинда бор маҳоратларини намойиш этиб, муҳим ғалабани қўлга киритишди. Аввалги икки бўлимда ҳамшаҳарларимиз 15:9 ва 15:11 ҳисобларида устун келишди. Лекин учинчи ва тўртинчи партияларда ютқазиб қўйишди. Умумий ҳисоб 2:2 бўлганда якунловчи бешинчи бўлимда кураш ниҳоятда кескинлашди. Ҳал қилувчи дақиқаларда Шульга, Белова, Верetелкиналарнинг аниқ зарбалари ҳамшаҳарларимизни олдинга олиб чиқди. Бешинчи партияда 15:11 ҳисобида устун келган «Автомобилист» пойтахт динамочиларини биринчи бор енгди.

«Автомобилист» ҳисобида ҳозирда тўққиз очко бўлиб, командамиз финал саккизликда қатнашишга даъвогар бўлган командалар сафидан ўрин олиб турипти. 12 команда якунловчи тўртинчи давра ўйинларини ўтказгач, 1—8 ўринларни олган кучли командалар финал саккизликни ташкил этишиб, олтин медаллар учун мусобақалашадилар.

МАҚСАД — ОЛИЙ ЛИГА

Бугун пойтахтимиздаги Округ офицерлар уйи спорт залида биринчи лига қатнашчилари ўртасида волейбол бўйича учинчи тур ўйинлари бошланади.

Командаларнинг бугунгача бўлган турнир жадвалидаги аҳволи билан танишинг:

Винница командаси	13	39—6	13
«Дорожник» О	13	36—17	11
«Динамо» Т.	13	35—12	10
«Автомобилист» Г.	13	34—11	10
«Каспий» Ш	13	30—17	9
«Куроаппаратура» В	13	27—23	8
«Спартак» Т	13	25—28	6
«Динамо» Л	13	25—24	6
АСК Б	13	22—23	6
АСК Р-Д	13	22—27	5
«Гидротехник» К	13	12—32	3
«Захмет» А	13	8—35	2
«Ҳосилот» Д	13	7—36	1
«Армсельхозтехника»	13	6—37	1

Турнир жадвалидан кўриниб турибдики, тошкентлик динамочилар олий лигага йўлланма оладиган командалар сафида боришмоқда. Агар ҳамшаҳарларимиз кейинги ўйинларни ҳам ана шундай кўтаринки руҳда ўтказсалар мақсадларига эришадилар.

ТОШКЕНЛИКЛАР УСТУНЛИГИДА

Ўзбекистон XVIII спартакиадаси программаси асосида ёшлар ўртасида эркин кураш мусобақалари Урганч шаҳрида бўлиб ўтди. Республика чемпиони унвонига муяссар бўлган 10 спортчининг саккизтаси Тошкент шаҳри ва пойтахт области вакилларидир. Булар тошкентлик Н. Гоғичаев, С. Тўхтаназаров, А. Медведев, А. Носиров, А. Яковенко, олмалиқлик Р. Камолов ҳамда В. Ким, ангренлик Л. Шахбозовлардир. Қолган икки вазнда самарқандлик Т. Назаров билан наманганлик Р. Мирзаевлар чемпион бўлишди.

Умумкоманда ҳисобида 131 очко тўплаган Тошкент шаҳар полвонлари биринчи ўринга кўтарилдилар. Тошкент области вакиллари иккинчи, самарқандликлар учинчи бўлишди.

ДАРД КЕТДИ, ДАРМОН КЕЛДИ

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ

Ширин уйқудан у аста кўзларини очди. Куппа-кундузи мизғиб олибди-я! Кўп йиллардан буён шуни орзу қиларди. «Қани, саломат одамлар қатори мен ҳам ёзилиб дам олсам», — дерди. Бугун орзуси ушалди. Шифохонага келганининг олтинчи куни ошқозон ва жигардаги оғриқлар Маъруфжон Маҳмудовни тарк этди. Бемор саломат кишилардай енгил нафас оларди.

Маъруфжон Хўжаевич қўриқ Жиззах областининг номдор муаллимларидан саналади. У республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи унвонига мушарраф бўлган. Улуғ Ватан уруши жангоҳларида қаҳрамонликлар кўрсатган. Бир неча йилдирки, оғир дард азобини чекиб юрар эди. Қатор шифохоналар ва шифокорларга мурожаат этди. Натижа кутилганидек чиқмади.

М. Маҳмудов дўстларининг маслаҳати билан Тошкентга—Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги қошидаги Республика ошқозон-ичак касалликларини ўрганадиган марказий клиника шифохонасига телефон орқали мурожаат этди.

— Ўртоқ Маҳмудов, бемалол келаверинг, даволашга ҳаракат қилиб кўрамиз, — жавоб берди профессор Улуғбек Акбарович Асқаров.

М. Маҳмудовни иккинчи терапия бўлимига қабул қилиб олишди. Профессор У. Асқаров бўлим бошлиғи доцент Шокир Зуфарович Зуфаров, палата врачи, ассистент Муҳтабар Обидовна Алимуҳамедовалар билан бамаслаҳат беморни кўздан кечириб, дардини аниқлашди. Кейин уни даволашга киришилди. Натижа кутилгандек бўлиб чиқди.

Ўқитувчи М. Маҳмудов билан бир палатада андижонлик инженер Тошмат Жайчиев, наманганлик моҳир пахтакор Исмоилжон Исҳоқовлар ҳам даволанишяпти. Улар профессор Улуғбек Асқаровдек шифокорлардан хурсанд.

— Улуғбек Акбарович ўзининг ниҳоятда камтаринлиги, меҳнатсеварлиги билан ҳурматимизни қозонди, — дейди И. Исҳоқов. — Палата врачимиз ҳамда биз даволанаётган бўлим мудири қатори деярли ҳар куни ҳолимиздан хабар олади, бизларни даволаш юзасидан улар билан маслаҳатлашади, тегишли йўл-йўриқлар беради.

— Шифохонамизга республиканинг барча областларидан оғир беморлар келишади,— дейди доцент Шокир Зуфаров.— Шу кунларда бўлимимизда 60 дан зиёд киши даволанмоқда. Бизда комплекс даволаш ишлари амалга оширилади. Асосан оқсил моддали дорилардан фойдаланамиз.

Мазкур шифохонада замонавий ноёб асбоб-ускуналар, дори-дармонлар ҳамда медицинамизнинг бой тажрибаларидан кенг фойдаланилаётганлиги учун ҳам кўзланган мақсадларга эришилмоқда. Қўли енгил шифокорлардан даво топган кишилар руҳлари енгил тортиб, шарафли меҳнат кучоғига отланишяпти.

У. ЮСУПОВ.

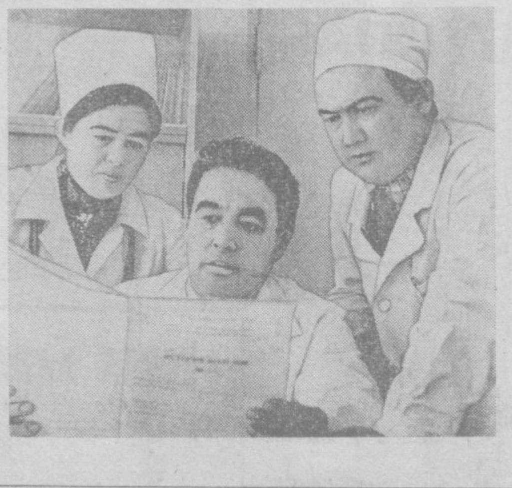

Суратда: ассистент М. Алимуҳамедова, профессор У. Асқаров, доцент Ш. Зуфаров ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

«БИЗ ВАТАНПАРВАР ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТЛАРМИЗ»

Шу йил май ойида Тошкентда ўтказиладиган республика ёшлар фестивалининг шиори ана шундай. Бу фестиваль ВЛКСМнинг 60 йиллигига ва планета ёшларининг Гаванада бўладиган XI жаҳон фестивалига бағишланади.

17 февраль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика фестивали ташкилот комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда министрликлар, идоралар, ижодий союзларнинг раҳбарлари, комсомол ходимлари, область маданият бошқармаларининг бошлиқлари иштирок этдилар.

1 мартдан 20 мартгача район ва шаҳар фестивалларини, 20 мартдан 10 апрелгача эса область фестивалларини ўтказишга қарор қилинди. Бу фестиваллар ёшларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини кучайтиришда, уларнинг халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишдаги ролини оширишда, тинчлик учун курашга улар қўшадиган ҳиссани кўпайтиришда янги омил бўлади. Фестиваллар йигит ва қизларни интернационал руҳда тарбиялаш соҳасида комсомол ташкилотлари бутун фаолиятининг кўригига айланади.

ҚИЗ ҚАЛБИ

ҲИКОЯ

Маликани ҳадеганда биров рақсга тортавермади.

...Улар Солиҳанинг туғилган кунига тўпланишганди.

Китобларда завқ-шавқ билан, гоҳида армон билан тилга олинадиган «олтин давр»нинг дебочаси. Одатда ўнинчи синф йигит-қизларининг юрагига ғулғула солиб, баъзан кечалари оромини, ҳаловатини бузадиган бу ибора гавҳари шамчироқдай олис чўққиларда «ялт-ялт» қилиб, кўзни қамаштиради. Ғамза билан ўзига жалб этади, сирли олам, гўзал тасодифлар ваъда қилади, энтиктиради.

Бугунги кеча бу ерга йиғилганлар учун ана шу сирли олам сари ташланган дастлабки қадам.

Тўпланганлар, асосан ҳали яхши танишиб улгурмаган курсдошлар, кимларнидир орқа қилиб келган бир-иккита юқори курс талабалари...

Таклиф қилинганларнинг деярли ҳаммаси келган, дастурхонга қўл узатилганда тирсаклар бир-бирига тегиб кетар, бусиз ҳам ётсирашиб ўтирган меҳмонлар ийманишиб, имкони борича камроқ ҳаракат қилиш пайидан бўлишарди.

Танишдилар. Қадаҳлар кўтарилди. «Юбиляр»га, бир-бирларига ўқишда ва ҳаётда муваффақиятлар тиладилар. Кимдир рубоб чалиб, қўшиқ айтди, кимдир монолог ўқиди. Кетма-кет қадаҳлар уруштирилди. Бир-бирларини зимдан, сўзсиз кузатиб ўтирганлар секин-аста ёнидагилар билан узуқ-юлуқ суҳбатга киришиб кетдилар.

Ниҳоят, ўрта кенгайтирилиб рақс бошланди.

Малика умрида эшитмаган, қулоқни қоматга келтирувчи шовқин-сурондан иборат, бироқ нимасидир қизиқ ва сирли, ҳаяжонлантирувчи музикалар...

Биринчи бўлиб юқори курс талабаларидан бири (Малика унинг исмини эсида сақлаб қололмаган эди) Солиҳани рақсга таклиф қилди. Яна икки киши чиқди.. Даврада жуфтлар кўпайиб, стол атрофи сийраклашди. Маликанинг юраги гупиллаб урарди. Бахтига ёнида ўтирган курсдоши Назира ҳам рақсга чиқмаганди. Иккови рақсга тушаётганларни муҳокама қилишиб, ўзларича баҳо беришар, гоҳо бир-бирларининг таржимаи ҳолига оид тафсилотлардан сўраб қўйишарди. Иккови ҳам ўз саросималари ва ҳаяжонларини бир-биридан яширишга уринишарди. Уларга, хусусан Маликага Солиҳанинг жуфти— юқори курс студентининг енгил ва беозор ҳаракатлари ёқди. Малика боя эътибор бермаган экан. У анча хушфеъл, хушчақчақ йигитга ўхшайди. Барваста қоматини бироз эгиб, ёқимли жилмайиб, Солиҳанинг қулоғига бир нималар деб шивирлайди, Солиҳа бўлса лабини йиғиштиролмайди. Борган сари пинжига кириб ўляпти. Уялмаганини... Олдиндан танишми, нима бало?... Лекин ўзиям келишган йигит экан. Ҳадеганда ўнг қошига ёпирилиб тушаётган қоп-қора, силлиқ сочларини орқага силтаб ташлашлари бирам ўзига ярашаяптики...

Малика рақсга тортиб қолишларидан ҳадиксираб ўтирарди. Чунки у бунақа музикаларга ўйнай олмаслигига кўзи етар, хижолат бўлиб қолишдан чўчирди. Умрида танца тушибдими? Қизалоқлигида унча-мунча ўйнарди. Эҳ-ҳе, неча йиллар бўлди, қўл кўтариш ҳам эсидан чиқиб кетгандир.

Биринчи музика тугади. Малика енгил нафас олди. Лекин кетма-кет иккинчи пластинка қўйиб юборилди, қиз энди безовта бўлиб қолди. Танца билмаслиги ҳам ёдидан кўтарилиб, «наҳотки мени ҳеч ким тортмаса», деган фикр миясида чарх ура бошлади. У нимагадир ҳалиги юқори курс студентининг уни ўйинга таклиф қилишини истарди. Аммо у яна бошқа бир қизни танлади. Барибир Малика унамаган бўларди. Фақат ёнига келса, бошқалар кўрса бас эди... Қиз энди ким тортсаям тушмайман, деб кўнглига тугиб қўйди. Ахир бунақа кечалар эндигина бошланаяпти-ку...

Учинчи бор музика янгради.

Ҳамма хушчақчақ, кўпчилик ширакайф эди. Қисилиб-қимтиниб ўтирганлар ҳам дадиллашиб қолди. «Наҳотки бу сафар ҳам?»... Ҳа, бу сафар ҳам... Юқори курс студенти учинчи қизни ўртага қўлтиқлаб чиқди. Малика энди ташқарига чиқиб кетишга тараддудланиб турган эди, ҳалидан бери ўзига ўхшаб қимтиниб ўтирган бир курсдоши унга томон иккилана-иккилана кела бошлади. «Ўнамайман». Барибир «йўқ» дейман». Бироқ «йўқ» деёлмади. Йигитчанинг жовдираб турган кўзларини кўриб раҳми келдими ё бошқаларга ўчакишдими —ўзи ҳам билолмади...

Йигитча Маликадан ҳам баттар нўноқ экан. Улар омонатгина айланишар, иккисининг ҳам оёқлари куй усулига яқин келмас, чалишиб кетиб, бошқаларни туртиб юборишарди. Қиз хижолат бўлганидан нима қилишини билмас, бироқ икки кўзи «попукдаккина, аммо тасқароқ» қизни чирпирак қилиб айлантираётган юқори курс студентида эди... Яна ҳалигидай жилмайиб, қиз қулоғига шивирлашлар, сочларини орқага силтаб ташлашлар...

«Бўлди! энди «ўша» келиб тортсаям чиқмайман!» Аммо майл деган нарса шунақаки, у тилга ҳам, ҳатто иродага ҳам ҳар доим бўйсунавермайди. Малика қаршисида сеҳрли жилмайиб турган йигитни кўриб, юраги шиддат билан ураётганини сезди, юзларининг қип-қизариб кетганини ҳис қилди. У «яхши билмайман», деди. Лекин бу сўзларни эшитилар-эшитилмас, журъатсиз ва ҳатто ҳадиксираб, айтди. Бошини қуйи эгиб остки лабини тишлади...

Йигитнинг қўли белига текканда Маликанинг аъзои бадани жимирлашиб кетди. Ўзи ҳам беихтиёр йигитнинг елкасига қўл узатди. Бели эса лаҳза сайин қизиб борар, ҳаяжонланарди. «Нега? Баданига йигит кишининг қўли биринчи марта тегаётгани йўқ-ку? Ҳалигина биттаси билан худди шунақа қилиб танца тушдию. Нимага унда бунақа бўлмовди?...»

Малика йигитнинг бирон нарса дейишини кутарди. Назарида анча вақт ўтиб кетгандай. «Ҳалиги қизларнинг қулоғини тинчитмаётувдию...»

Ниҳоят йигит Маликанинг қулоғига ҳам энгашди.

— Рақсга яхшигина тушарканcиз-ку, билмайман дейсиз.

Малика бироз енгил тортиб, бошини ҳиёл кўтарди.

— Қайда, ҳечам тушмаганман. Ҳозир бошқаларга қараб...

— Ўзингизни эркин тутсангиз, ҳаммаси жойида бўлади. Исмингиз нима?

— Малика.

— Ўзим ҳам шунақа чиройли исм бўлса керак, деб ўйловдим. Меники — Бахтиёр...

Малика қизариниб бошини қуйи солди.

— Қайда, эскича-ку...

— Ҳар қандай янгича исмдан яхши. Ўзингизга мос. Ойингиз туғилмасингиздан олдиноқ шунақа гўзал қиз бўлишингизни билиб, исмни аввалдан танлаб қўйган бўлса керак.

Маликанинг йигит елкасидаги қўли титрай бошлади, оёқлари чалишиб, боши азбаройи эгилганидан кулдиргичли ияги кўксига тегиб қолди.

— Йўғ-э, унчалик эмас...

Бахтиёр «асли ойингиз шунақа гўзал аёл бўлса керак», демоқчи бўлдию, «қиз болага, умуман хотин кишига ҳатто ўз онасини ҳам мақтаб бўлмайди» деган фалсафа эсига тушиб, фикридан қайтди.

— Камтарлик қилмай қўяқолинг. Шу ердаги қизларнинг маликаси эканлигингизни, ўзингиз ҳам сезиб турган бўлсангиз керак. Бунинг устига жудаям ёқимтой экансиз. Сочларингиздан шунақаям ширин ҳид келаяптики...

— Ҳаммасидан ҳам одобингиз, ўзингизни тутишингиз... Аҳази қизларни қаранг, бўлар-бўлмас гапгаям қиқир-қиқир кулишади. Биттаси бўлса уялмай-нетмай «қитиғим бор», дейди. Қиз бола деганда сал ҳаё, ибо бўлса...

Бахтиёр Маликанинг ҳаёлидан «ўшалар билан танца тушаётганда жа ўзингизда йўқ эдингизу...» деган гаплар ўтаётганини сезиб турарди. Чунки қизнинг кузатиб ўтирганини пайқаган, ўзини «бепарво» кўрсатаётганди. У қизларнинг аксарияти катта ёшдаги йигитларга кўпроқ қизиқиши, катта ёшдаги аёлларнинг эса аксинча... лигини яхши билар, бир неча ёш кичик бўлишига қарамай Маликада ҳам унга нисбатан ички бир қизиқиш, мойиллик туғилаётганига ишончи комил эди.

— Тўғриси, — давом этди у шивирлаб, — рад этишингиздан чўчиб, ёнингизга боришга журъат қилолмай турувдим. Умуман... бугунги кечадан жудаям хурсандман.

Малика қулоқларига ишонмасди. Ўзини эшитмаганга солиб, гапни чалғитмоқчи бўлди.

— Вой, бу музикаси ҳечам тамом бўлмади-я, бошим айланиб кетди. Бўлди қилақолайлик.

— Музика тугамай тўхтасак, одобсизлик бўлади-да. Чарчатиб қўйган бўлсам узр. Яна бир пас сабр қилинг. Менга қолса, шу музика ҳеч тугамаса...

Малика «ялт» этиб йигитга қаради. Кейин киприклари яна пастга энгашди.

— Агар малол олмасангиз, ўтиришдан кейин сизни кузатиб қўйсам...

— Яқин-ку, шундай қўшни ётоқда овора бўлманг...

— Шундай бўлса ҳам... Сиз янгисиз. Кеч бўлиб қолди. Яхши-ёмон одам кўп... Ҳаммаси ҳар жойдан келишган...

— Йўқ...

Тор жойда узоқ ўтириб димиққаниданми, ҳар хил овқатлар, ичимликларнинг ҳидиданми, бетоқат бўлиб кетган Малика ташқарига чиқиб енгил энтикди. Қизиб кетган юзларига урилган салқин шабададан ҳузур қилди. Шундагина вино анча-мунча таъсир қилгани, боши ҳиёл айланаётганини сезди. Бироқ тун ёқимли ва гўзал, бироз нотекис сомон йўли юлдузлари шундоққина тепасида тургандай, астойдил қўл узатса етадигандай туюлди. Ўзлари томонда ўлгудай ёмон кўрадиган чигирткалар чириллашида ҳам қандайдир маъно бордай, қайсидир куйга яқин оҳангни ёдга солаётгандай... Гоҳ у ётоқнинг, гоҳ бу ётоқнинг деразасидан эшитилаётган созланмаган рубобнинг «тингир-тингир»и ҳам унинг ғашини келтирмади. Юраги тўлиб-тошиб кетаётгандай, оёқлари енгил-енгил кўчаётгандай туюларди. Тасаввуридаги сирли олам янада кенгайиб, бепоёнлашиб, табиат бўёқларию гулларнинг ранглари ранг-баранглашиб борар, улар қизни ўз бағрига, ўз ёнига чорлаётгандай бўлар, олис-олисларда чироқлармиг, юлдузлармиг — вальсга тушаётгандай чирпирак бўлиб айланарди.

Ана шу ҳиссиёт уммонида қиз қалбининг аллақаерида «Ким у?» деган савол ҳам чарх урарди. «Ким у?..».

Камчибек КЕНЖА.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

БУТУНИТТИФОҚ ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

В. ВАСИЛЬЕВ Х. ШАРИПОВ таржимаси

РЎЙҲАТЛАРДА ЙЎҚ...

М. ЗАХАРОВ ва Ю. ВИЗБОР инсценировкаси.
Саҳнага қуйувчи режиссёр— Б. ЙЎЛДОШЕВ.
Рассом— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР давлат мукофотининг лауреати Г. БРИМ.

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

25 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.00ДА

БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИНИНГ ДИПЛОМАНТИ

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК

«ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ
ГУЛСАРА ЁҚУБОВА
КАРФАГЕНДА БЎЛИБ ЎТГАН VIII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИНГ ЛАУРЕАТЛАРИ
МАВЛУДА ОЙНАҚУЛОВА, УРБУГУЛ СУПЕРБОЕВА

Солистлар: НУРЖАХОН САТТОРОВА, ОЛМАГУЛ СУПЕРБОЕВА, НАСИБА ЭСОНОВА, РОЗИҚ РАСУЛОВ, МАЪМУРЖОН МАДВАЛИЕВ, РАЪНО ЖУМАНИЁЗОВА, ОЙГУЛ ЖУМАНИЁЗОВА, ХОЛДОРХОН МУҲИДДИНОВА, РУСТАМ СУЛТОНОВА, ВАЛЕНТИНА ПАШКОВА, ФЕРУЗА МИРҲАМИДОВА.

ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

«Лазги» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон ССР халқ артисти ГАВҲАР РАҲИМОВА.
Музика раҳбари — НАЖОТ ТУРАХЎЖАЕВ.
Программани — ЎҒИЛЖОН ИВОДУЛЛАЕВА олиб боради.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

22 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ПРОГРАММА
ЯНГИ МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ
ГАСТРОЛЛАРИ

КАССА СОАТ 10.00ДАН 20.00ГАЧА ИШЛАЙДИ.
Томошалар соат 19.00да, шанба ва якшанба кунлари 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.
КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА АБОНЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯЛАРИ БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ ИШТИРОКИСИЗ, НАВБАТДА ТУРМАСДАН ҲАР ХИЛ ЙЎЛЛАР БИЛАН КВАРТИРА (муассаса) ТЕЛЕФОНЛАРИНИ ОЛГАН ГРАЖДАНЛАР, КОРХОНА ВА МУАССАСАЛАР РАҲБАРЛАРИ АНА ШУ ТЕЛЕФОНЛАР ҲАҚИДА ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯЛАРИ БОШ БОШҚАРМАСИГА ЎН КУН МУДДАТ ИЧИДА

ХАБАР ҚИЛИШЛАРИ СЎРАЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯЛАРИ БОШ БОШҚАРМАСИ ЎЗЛАРИНИ ЭСЛАТГАН ГРАЖДАНЛАР ВА МИЖОЗЛАРГА АНА ШУ ТЕЛЕФОНЛАРНИ БИРИКТИРИБ БЕРИШ ИМКОНИЯТЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚАДИ.

АКС ҲОЛДА БУ ТЕЛЕФОНЛАР ДАВЛАТ МАНФААТЛАРИ ВА ЖАМОАТ ТАРТИБИГА ЗИД МАҚСАДЛАРДА ИШЛАТИЛИШИ ҲАМ МУМКИН, ДЕБ ҲИСОБЛАНАДИ. АЙНИ ПАЙТДА ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯЛАРИ БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯЛАРИ ДАРОМАДИГА ЗАРАР КЕЛТИРИБ, НОРАСМИЙ ФОЙДАЛАНИЛАЁТГАН ТЕЛЕФОНЛАР СИФАТИДА РЎЙҲАТГА ОЛИНАДИ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.20 — «Ҳаётбахш ўлим». Фильм-спектакль. 14.55 — Ҳужжатли фильм. 15.25—М. Светлов поэзияси. 15.55 — «Кураш ва ғалабалар солномаси». 16.25 — Асл йигитлар. 17.15 — «Кумуш карнайлар садоси». Музикали фильм. 17.45 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 18.30 — Янгиликлар. 18.55 — «Жасорат». 19.55 — «Одерда баҳор» (Бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фильм-концерт. 22.30 — Хоккей. «Спартак» — «Динамо».

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Адабиёт. 12.00 — «Генерал Раҳимов» (бадиий фильм). 18.00 — Мультфильм. 18.10 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.35 — «Давлат — бу биз». 19.00 — «Илғор тажриба мактаби». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Врач маслаҳати». 19.40 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — И. Раҳим. «Чақмоқ» (спектакль) 21.30 — «Вақт». 22.00 — Спектаклнинг давоми.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.30 — Ўқитувчилар экрани. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 20.40 — Олий математика.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21|IIда Афсоналар водийси,— 22|II да Корсар, 23|IIда Концерт.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21|IIда Қиёмат қарз, 22|IIда Оқшомдан тушгача,

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22|IIда Кўнгли ёш қариялар, 23|IIда Осмондаги дийдор.

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — Тақдир (катта зал) Есения (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Нафрат — «ДРУЖБА» (11, 13.30), «ВОСТОК» (10.30, 12, 14, 16, 18.00, 19.30, 21.00), «МОСКВА» (10, 12, 14, 16, 18, 20.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ (11.30, 12, 14.30), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Қуролланган ва жуда хавфли — ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ (18, 20, 21.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда), ЛИСУНОВ НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Хизматдош ошиқлар қиссаси — «ДРУЖБА» (12, 14.30, 17.20, 20.00).

Тақдир — «НУКУС» (11, 13, 17, 20.45).

Офицерлар — «ВОСТОК» (кичик зал, 11, 15, 17, 18.30, 20.00).

Тошкент область ижроия комитетининг маҳаллий саноат бошқармаси коллективи Ўрта Чирчиқ тикувчилик фабрикасининг директори Э. С. Жумақуловга онаси

Турдигул ЖУМАҚУЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; Масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894

Р. 12872. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д—2348.